

Aktualno

Ormož • Muzejska dejavnost pod okrilje zavoda za turizem?

➔ Stran 3

Politika

Hajdina • Nezaupnica sveta staršev dosedanja ravnateljica

➔ Stran 2

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 24. novembra 2020

Letnik LXXIII • št. 93 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,30 EUR**

Aktualno

Majšperk • Občina bo sofinancirala dežurnega zobozdravnika

➔ Stran 2

Gospodarstvo

Podravje •

»Naslednje leto se bojimo serije stečajev!«

➔ Stran 6

V središču

Podravje • »Včasih moraš na svež zrak, ker ne moreš več«

➔ Stran 7

Kmetijstvo

Podravje •

Prašičerejcem le šest dni za oddajo vloge

➔ Stran 9

Zdravstvo

Ptuj • Umrlo 22 starostnikov iz Doma upokoјencev

➔ Stran 11

Šport

Futsal • Prvaki na Ptuju pokazali mišice

➔ Stran 14

Podravje, Slovenija • Združenje občin Slovenije s pozivom vladi

Zahtevajo zvišanje županskih plač

Združenje občin Slovenije, v katero so včlanjene praktično skoraj vse občine Spodnjega Podravja, vlado poziva k ureditvi županskih plač, saj da je prisotnih veliko nesorazmerij. V Združenju opozarjajo, da plače direktorjev občinskih uprav, javnih zavodov in komunalnih podjetij ter ravnateljev večinoma presegajo plače županov, in to ne malo. Predlagajo tudi zmanjšanje razlike med plačami poklicnih in nepoklicnih županov. Več na strani 3.

Foto: Črtomir Goznik

Nadzorni odbor •

Po objavi poročila konec s kavarno pod gledališčem

➔ Stran 5

Servisne dejavnosti •

Presoja o nujnosti storitve v rokah inšpektorjev?!

➔ Stran 24

V središču •

Ladja s poceni egiptovskim krompirjem zakoličila usodo slovenskih pridelovalcev

➔ Strani 6 in 7

torkova
izdaja

Podravje • Dodatna obremenitev za proračune

Po novem računalničar obvezen tudi v vrtcu

Ravnateljica osnovne šole v Juršincih Jelka Svenšek je svetnikom predstavila najnovejši sklep šolske ministrice o nujnih ukrepih na področju kadrovske problematike, ki so potrebni za nemoteno izobraževanje na daljavo.

»Urgentno se namreč spremeni sistemizacija delovnega mesta računalničarja za vrtec in šolo. V vrtcu doslej za to delo nismo imeli zaposlenega, ampak je šolski računalničar to delal zastonj. Ker ima v trenutnih razmerah res veliko dela, saj je razpet na več koncev, se dogaja, da vsega ne more takoj urediti, kar povzroča slabo voljo. Če boste potrdili sistemizacijo njegovega delovnega mesta za polovični delovni čas v vrtcu, ta normativ je določen glede na število otrok, bodo stvari bolj urejene, seveda pa ta nova sistemizacija pomeni dodatni strošek za občinski proračun, kajti sredstva za financiranje vrtca zagotavlja ustanoviteljica, torej občina,« je povedala ravnateljica,

Obvestilo o nujnem ukrepu na področju kadrovske problematike, ki je potreben za nemoteno izobraževanje na daljavo, je vrtcem, osnovnim šolam, osnovnim šolam s prilagojenim programom, glasbenim šolam ter zavodom za izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v začetku novembra poslal Anton Baloh, generalni direktor Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo. Kot je zapisal, gre za ukrep, ki velja v tem šolskem letu, prav tako je tudi zaposlitev za delovno mesto računalničarja sklenjena za določen čas, torej do konca prihodnjega avgusta. Vzgojno-izobraževalne ustanove je obenem pozval, da postopke nove zaposlitve začnejo čim prej.

Foto: OS Juršinci

V juršinskem vrtcu bodo do konca tega šolskega leta za polovični delovni čas zaposlili računalničarja.

Svetniki so soglasje k sistemizaciji novega delovnega mesta v vrtcu dali, Ida Berlak, računovodkinja občinske uprave, pa je ravnateljico opozorila, da mora pridobiti še spremembo finančnega načrta za delovanje vrtca.

Da pouk na daljavo poteka koliko toliko normalno, je še povedala Jelka Svenšek. »Imamo težave z internetom, Arnes je preobremenjen, sicer pa redno nadziramo odzivnost otrok. Če se namreč ne javljajo v sistem, ugotavljamo vzroke. Marsikdo še ni imel interneta, kar smo skušali urediti. V tem času sem napisala veliko vlog na Arnes in na Telekom. Tistim, ki doma niso imeli računalnika, so ga lahko dobili tudi v šoli, a kaj, ko imamo le stacionarne računalnike, teh pa otroci nočejo, saj so zdaj 'in' prenosniki.«

Podžupanja Vesna Krampelj je prenesla želje številnih staršev, da bi pouk na daljavo namesto preko Arnesa potekal tudi preko Zooma, kar nekateri učitelji že izvajajo, drugi pa ne, a je po besedah ravnateljice tudi Zoom ob dopolndevih zelo obremenjen.

Senka Dreu

»Bojim se, kako bodo starši zmogli stroške«

V juršinskem vrtcu je po besedah ravnateljice Jelke Svenšek trenutno 12 otrok, zanje skrbita dve vzgojiteljici. Poleg tega zagotavljajo še 11 kosil oziroma toplih obrokov: šest jih dostavijo na dom, pet obrokov dvignejo starši sami. »Niti predstavljati si nismo mogli, kako zelo nekatere osreči topel obrok, kakšno veselje je to, ko jim pripeljemo hrano. Stiske so večje, kot si mislimo, zgodbe so zelo žalostne. Vse več imamo tudi neplačnikov za vrtec in šolo. Moram reči, da se prav bojim, kako bo v prihodnje, saj po taki krizi, v kateri smo se znašli in katere prava slika se bo šele pokazala, ko bo konec državne pomoči, mnogi ne bodo več zmogli plačevati vseh stroškov.«

Hajdina • Izbira novega ravnatelja odkriva skrito nezadovoljstvo

Nezaupnica sveta staršev ravnateljici

Na razpis za prosto delovno mesto ravnatelja Osnovne šole Hajdina se je prijavilo šest kandidatov. Postopek je v teku, o prijavljenih kandidatih pa mnenja podajajo tudi starši, zaposleni in občina kot ustanoviteljica. V oči bode dejstvo, da je svet staršev polovici kandidatov dal pozitivno, preostalim pa negativno mnenje. Med drugim so »nezaupnico« izrekli sedanji ravnateljici Vesni Mesarič Lorber. Čeprav so na občini dali vsem kandidatom pozitivno mnenje, pa so zgovorno dodali, da si želijo sprememb.

Z mnenji se bo v kratkem seznanil 11-članski svet zavoda, v katerem je pet predstavnikov zaposlenih, po trije ustanovitelja (občine) in staršev. Starše v svetu predstavljajo Peter Maučec, Albin Dobnik in Peter Vauda. Slednji je tudi predsednik sveta staršev, ki je prispele vloge že obravnaval. Od šestih prijavljenih kandidatov so le trem dali pozitivno, preostalim pa negativno mnenje. Čeprav to mnenje ni zavezujoče za svet zavoda, pa je zelo zgovorno in pomembno tudi pri nadaljnjih odločitvah sveta zavoda. Toliko bolj, ker je med kandidati, ki si jih svet staršev očitno ne želi na čelu šole, tudi sedanja ravnateljica Vesna Mesarič Lorber.

»Ravnateljica je imela dovolj časa, da se izkaže«

O tem, zakaj nezaupnica staršev sedanji ravnateljici, predsednik sveta staršev Peter Vauda pravi: »Tako smo se odločili glede na njeno preteklo delo. Večina nas je menila, da sta bila dva mandata dovolj, da pokaže, kaj zna in zmore. Časa je bilo dovolj. Prav je, da damo priložnost še komu drugemu. Res je sicer, da je bilo mnenje staršev deljeno, a je velika večina soglašala s tem, da se pozitivno opredelimo do treh kandidatov in med njimi ni sedanje ravnateljice.« Preostala dva kandidata, ki sta dobila negativno mnenje, naj bi pokazala premalo ambicij. En med njima dalj časa ni v šolstvu, kar je prav tako pretehtalo pri odločitvi.

»Ostali trije so pripravili dobre programe, vizijo, angažiranost in načrt,« je ocenil predsednik sveta staršev. Od vseh prijavljenih kandidatov naj bi bila le sedanja ravnateljica zaposlena na hajdinski šoli, vsi drugi so zunanji. »Svoje delo smo opravili in mnenje poslali svetu zavoda. To sicer ni zavezujoče,

Foto: ČG

Ravnateljica OŠ Hajdina Vesna Mesarič Lorber je na čelu šole deset let.

je pa pomembno,« pravi Vauda. Prepričan je, da to ravnateljice ne bi smelo presenetiti, saj da so jo zadnji dve leti opozarjali na številne pomanjkljivosti.

Župan: »Želimo si spremembe«

Po besedah Vaude naj bi nezadovoljstvo dela staršev z ravnateljico eksaliralo predvsem v zadnjih dveh letih. Podobno pravi tudi hajdinski župan Stanislav Glažar: »Na občinskem svetu smo sprejeli sklep, da dajemo pozitivno mnenje vsem prijavljenim kandidatom, ki izpolnjujejo pogoje. Zavedamo se namreč, da je sestava sveta zavoda tripartitna in občina nima dominantne vloge. Naloga občine je in v tej smeri se tudi trudi, da zagotavlja osnovne in nadstandardne pogoje za delo vrtca in osnovne šole, kar pa je vodstvo šole že večkrat nekorektno predstavilo. Vsekakor pa glede na številne pi-

sne in ustne pripombe staršev v zadnjem obdobju ugotavljamo, da bo v šoli treba nekaj spremeniti.«

Sodeč po tem je zelo verjetno, da sedanja ravnateljica ne more računati niti na tri glasove predstavnikov občine v svetu zavoda.

Stališče zaposlenih zavito v tančico skrivnosti

Zelo pomembno – verjetno odločilno – bo tudi stališče zaposlenih, ki imajo kar pet glasov v 11-članskem svetu zavoda. Iz njihovih vrst je tudi predsednica sveta zavoda Tatjana Habjanič, ki pa ni želela razkriti, kako so se o kandidatih za ravnatelja izrekli zaposleni, niti komentirati aktualnih dogodkov. Razlog naj bi bil ta, da je postopek še v teku. »Kot predsednica sveta zavoda nimam informacij, s katerimi očitno razpolagate vi, saj je rok za pisno

obrazložena mnenja o prijavljenih kandidatih potekel šele v ponedeljek, 16. novembra. Seje sveta zavoda še nismo imeli, da bi se člani sveta z mnenji seznanili. Mnenja o kandidatih so podatki, ki so pridobljeni ali sestavljeni zaradi samega postopka in bi njihovo razkritje škodovalo izvedbi postopka.«

Njihovo mnenje je enako kot preostala nezavezujoče, izid bo odvisen le od glasov tistih petih, ki so članice sveta zavoda. Ta je namreč tisti, ki – potem ko pridobi nezavezujoča mnenja – imenuje in razrešuje ravnatelja šole in vrtca.

Za komentar o poteku postopka smo zaprosili tudi sedanjo ravnateljico OŠ Hajdina Vesno Mesarič Lorber. Zanimalo nas je predvsem, čemu pripisuje nezadovoljstvo sveta staršev in ustanovitelja, torej občine. Le kratko je odgovorila, da s temi informacijami ni seznanjena in da do zaključka postopka zadev ne bo komentirala.

Dženana Kmetec

Majšperk • Občina bo sofinancirala dežurnega zobozdravnika

Namesto v Maribor brezplačno na Ptuj

Majšperški občinski svetniki so potrdili sofinanciranje dežurne zobozdravstvene službe. To pomeni, da bodo občani Majšperka lahko izven rednega delovnega časa svojih zobozdravnikov upravičeni do brezplačne nujne zobozdravstvene obravnave na Ptuj.

Kot je pojasnila županja Darinka Fakin, so iz MO Ptuj prejeli pobudo za sodelovanje z Zdravstvenim domom Ptuj v skupnem projektu zagotavljanja brezplačne nujne zobozdravstvene storitve. »Ker gre za sofinanciranje po številu občanov, bi morala naša občina prispevati okrog 2.200 evrov letno,« je finančne posledice predstavila Fakinova in ocenila, da bi ta izdelek proračun občine zmogel. »Menim, da je smiselno, da se vključimo, namreč zabeležili

Foto: Črtomir Goznik

smo že več pripomb naših občanov, da so morali nujno zobozdravstveno pomoč iskati v Mariboru in jo seveda tam tudi plačati. Če se odločimo za sofinanciranje, bo ta storitev za naše občane brezplačna, če tega ne podpremo, bodo morali uporabniki nujno zobozdravstveno pomoč plačati sami.« Dileme ni bilo in svetniki so soglasno podprli sofinanciranje nujne zobozdravstvene službe pod okriljem ZD Ptuj.

MV

Spodnje Podravje • Neuspešna mediacija in novi zapleti z muzejem

Ormožani iščejo nove poti za muzejsko dejavnost

Pred dvema letoma se je svet občine Središče ob Dravi odločil, da ne bo več sofinanciral delovanja Pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož (PMPO), katerega soustanovitelji so še danes. Zato je vodstvo muzeja sprožilo sodne postopke, ki so se začeli s poskusom mediacije, a obakrat neuspešno. To pomeni, da gre postopek naprej v obravnavo pristojnega sodišča.

Po izračunih muzeja znaša dolg središke občine zdaj že dobrih 30.000 evrov. V ozadju pa se zdaj pojavlja še očitno res možnost izstopa kar vseh treh ormoških občin iz soustanoviteljstva. Če se to zgodi, bo Občina Ptuj ostala edina soustanoviteljica muzeja. »Ne glede na vse še vedno upamo, da pride do dogovora med soustanovitelji. Želimo si, da se ta agonija zaključi. Izpad nefinanciranja krijejo sami že skoraj dve leti. Soustanovitelji se morajo dogovoriti, kako naprej,« poudarja Aleksander Lorenčič, direktor PMPO.

Soustanoviteljice PMPO so MO Ptuj in občine Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi. Večinski finan-

cer muzeja (približno 80-odstotni) pa država oz. Ministrstvo za kulturo. Odlok o ustanovitvi muzeja kot temeljni akt, v katerem so opredeljene medsebojne obveznosti, pravice in dolžnosti soustanoviteljic, je za zdaj nespremenjen.

Samovoljna prekinitve financiranja ene izmed občin pa je razlog, da je vodstvo muzeja zadeve predalo v obravnavo sodišču. Dokler to ne odloči, pa muzej del stroškov dela in materialnih stroškov, ki jih občina Središče ob Dravi od začetka leta 2019 ne plačuje, krije iz lastnih virov. »Soustanovitelji smo večkrat pozvali k resnejšemu pristopu in rešitvi nastalega položaja. Vsekakor sodišče ni rešitev,

Foto: Črtomir Goznik

muzej si želi dobro sodelovanje z vsemi in v prvi vrsti kakovostno opravljati službo, zaradi katere je ustanovljen,« je dodal Lorenčič. A do zdaj pri tem ni bilo uspeha.

Za zakonito prenehanje financiranja bi bila najprej potrebna spre-

memba akta o ustanovitvi, kar pa morajo potrditi vse štiri občine. Dogovori naj bi v ozadju, predvsem med ormoškimi občinami, potekali v smeri, da s spremembo akta potrdijo izstop – poleg občine Središče ob Dravi – tudi občini

Ormož in Sveti Tomaž. To so pravzaprav potrdili vsi trije župani, a so še precej zadržani. Izstop iz soustanoviteljstva, ki bi ga seveda morala potrditi tudi Mestna občina Ptuj, pa na sam status muzeja ne bi vplival. »Naš muzej je muzej s tradici-

jo, ki opravlja svoje poslanstvo in javno službo na območju kar 19 občin,« pravi Lorenčič.

Muzejska dejavnost pod okrilje zavoda za turizem?

Občina Središče ob Dravi že skoraj dve leti ne vidi skupne prihodnosti v sodelovanju s PMPO v vlogi soustanoviteljice. »Trenutno iščemo rešitve, kako bi dejavnost nadaljevali, bodisi v sklopu PMPO bodisi v sklopu katerega drugega zavoda,« je dejal središki župan Jurij Borko.

Jasno pa je, da občina Središče ob Dravi brez soglasja (večine) ostalih občin ne more kar samovoljno izstopiti iz soustanoviteljstva. V zakulisju tako že tečejo dogovori o tem, da bi vse tri ormoške občine dejavnosti, vezane na muzej, prenesle na Javni zavod za turizem, kulturo in šport (JZTKŠ). »Res je, da smo se z županoma pogovarjali o tem, da bi dejavnosti, ki so vezane na PMPO, pripojili turističnemu zavodu, a to je bil zgolj pogovor. Pred tem bi bilo treba vse podrobnosti preveriti in ugotoviti, ali je smiselno. Muzej je bil ustanovljen, je skupni zavod, občina Ormož pa ne bo hitela z izstopanjem,« je povedal ormoški župan Danijel Vrbnjak,

Župan občine Sv. Tomaž Mirko Cvetko pa je dodal: »Mi enostransko izstopali ne bomo, a če se hočemo iti turizma, je treba muzej pripeljati v ta okvir, saj je muzejska dejavnost pomemben del turistične ponudbe. V tej smeri se bomo še pogovarjali.«

DK, KG

Ormožani malo bi, malo pa ne

Začetek muzejske dejavnosti na našem območju sega v leto 1893, ko je bilo ustanovljeno Muzejsko društvo. Pokrajinski muzej Ptuj je naziv dobil leta 1963 in od takrat sta bili ustanoviteljici tega zavoda Mestna občina Ptuj in Občina Ormož. Slednja je novembra 2005 izstopila iz soustanoviteljstva in sprejela Odlok o ustanovitvi Javnega zavoda za muzejsko dejavnost Ormož. A njihova samostojna pot je bila zelo kratka, do marca 2009, ko so se ponovno pripojili k Pokrajinskemu muzeju Ptuj in odtlej je k nazivu tega zavoda dodan Ormož.

Dornava • Janko Merc bo poklicni župan

»To je moja pravica in moja odločitev«

Dornavski župan Janko Merc se je po polovici mandata odločil, da bo funkcijo opravljal poklicno. Svetniki so njegovo določitev razbrali iz številčk v proračunu za prihodnje leto, zato so to vprašanje odprli tudi pri obravnavi predlaganega proračuna.

Prvi, ki se je dotaknil županove profesionalne zaposlitve, je bil predsednik odbora za finance Stanislav Ciglar. Samo rahlo je omenil: »Po novem bomo imeli profesionalnega župana.« Brez dlake na jeziku je bil Marko Mernik, ki je potem neposredno ustrelil: »Dodatnih zaposlitev v občinski upravi ne podpiramo. V proračunu me moti postavka za profesionalno opravljanje funkcije župana, to je letno dodatnih 22.000 evrov. Nenehno poslušamo, kako je treba varčevati, zato te županove poteze res ne razumem. Še posebej ne zato, ker je župan pred volitvami govoril, da bo funkcijo opravljal nepoklicno in ker je upokojen.«

Župan Merc je Mernikove besede, da je pred volitvami obljubljal neprofesionalno opravljanje županske funkcije, zanikal. »Telega nisem govoril. In tudi ne vem, kaj vas sedaj to moti. Dve leti sem bil nepoklicni župan, veliko časa delam za občino, vsi se trudimo in rezultati so tudi. To se vidi že pri proračunu, kako je naravnano, vsi ga ocenjujete kot dobrega. Odločitev o poklicnem ali nepoklicnem opravljanju funkcije je moja pravica, tako sem se odločil in o tem ne mislim debatirati. Sicer pa Mernik, res ne vem, kaj imaš proti meni, zakaj te vse moti.« Mernik je

Foto: CG

Janko Merc je upokojen in je funkcijo župana doslej opravljal nepoklicno. V prihodnje se bo na občini zaposlil kot poklicni župan. Kot je razumeti iz njegovih besed, se je za to potezo odločil zaradi obsega dela in časa, ki ga namenja občini.

županu odgovoril, da je res, da je odločitev o profesionalnem opravljanju funkcije v njegovih rokah, povedal je pač svoje mnenje, do česar ima tudi pravico.

Imeli srečno roko pri izbiri direktorice

Temu, da je po hudih začetnih krčih delo občinske uprave le steklo po ustaljenih tirnicah, svetniki ne oporekajo. Kot tudi ne skrivajo, da je v drugem poskusu imel župan srečno roko pri izbiri direktorice občinske uprave. In da

so rezultati dela, med drugim proračun, kot je pripravljen za naslednje leto, predvsem njena zasluga. »Direktorica župana dobro vleče ven, zato so tudi rezultati,« je pripomnil Stanislav Ciglar, s tem pa je bila razprava o županovi odločitvi, da se bo zaposlil, končana.

V proračunu za leto 2021 je za plačo župana rezerviranih 44.500 evrov in za plačilo podžupana, ki funkcijo opravlja nepoklicno, 10.600 evrov. Letos bo župan Merc za nepoklicno županovanje iz proračuna prejel 22 tisočakov.

Mojca Zemljarič

Zahtevajo zvišanje županskih plač

Združenje občin Slovenije vlado poziva k ureditvi županskih plač, saj da je prisotnih veliko nesorazmerij. V Združenju opozarjajo, da plače direktorjev občinskih uprav, javnih zavodov in komunalnih podjetij ter ravnateljev večinoma presega plače županov, in to ne malo. Predlagajo tudi zmanjšanje razlike med plačami poklicnih in nepoklicnih županov.

»Župani in županje so tisti, ki nosijo breme odgovornosti za vodenje in razvoj občin, zato je prav, da se to prepozna tudi v plačah in se jih primerno ovrednoti. Razmerje med plačami je tisto, ki bode v oči in tudi razvrednoti samo funkcijo župana,« so zapisali v sporočilu, v katerem še dodajajo, da naj se hkrati dvigne tudi plača neprofesionalnih županov: »Ob dejstvu, da nosijo enako mero odgovornosti kot pri poklicnem opravljanju funkcije, ocenjujemo, da bi bilo prav, da se to razmerje zmanjša,« so zapisali. Njihov predlog je vsaj 80-odstotno nadomestilo.

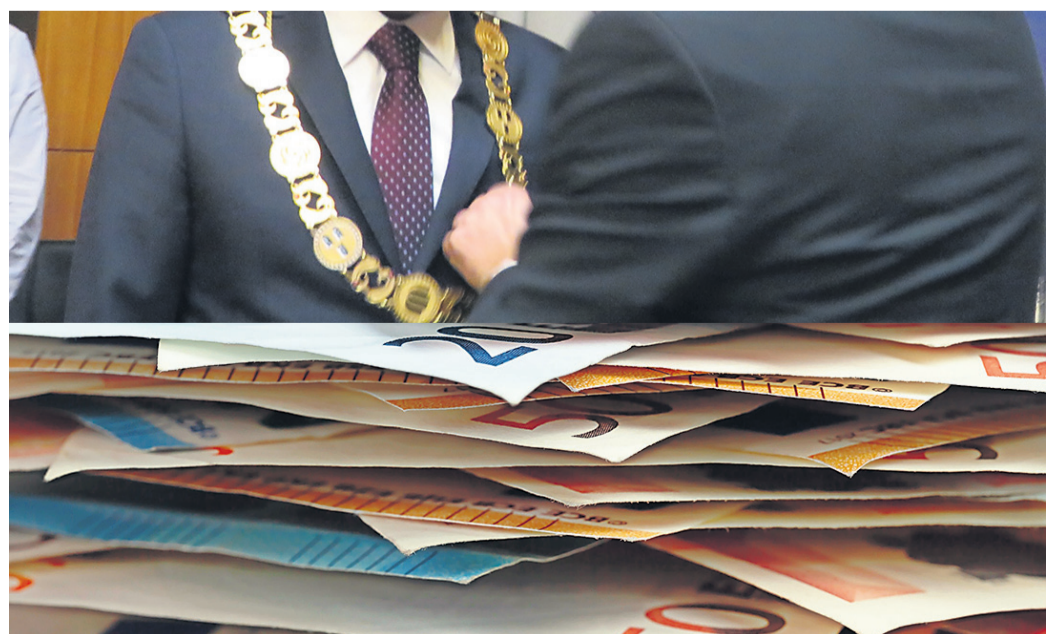

Foto: M24

Projekti z luknjami in popravki

Ena najbolj prometno nevarnih ulic na Ptuj, Peršonova ulica, še v šestdesetih letih prejšnjega stoletja Rabelča vas, je dočkala rekonstrukcijo. Sicer ne takšno, kot so jo predvidevali dokumenti iz leta 2017, pa vendar.

Ko so območje v šestdesetih letih začeli poseljevati zasebni graditelji, so si morali sami financirati asfalt in kanalizacijo. Do ekspanzije blokove gradnje v bližini je ulica živela dokaj mirno. V osemdesetih letih pa je začelo zalivati kleti. Odgovorni so pojasnjevali, da gre za stoletne vode, četudi se je poplavljanje nadaljevalo ob vsakem večjem nalivu. Posamezniki, nekateri so si uredili tudi kletna stanovanja, so iz leta v leto imeli večjo škodo. Nobeden od odgovornih se s stanjem ni želel niti seznaniti, kaj šele, da bi lastnikom hiš pomagal iz težav, ki jih niso sami povzročili, ampak so bile posledica intenzivne izgradnje, ki pa ni bila podprta s sočasno izgradnjo infrastrukture oz. njeno širitvijo. Investicije iz prejšnjih let, ki so se sicer dogajale na Peršonovi, pa so bile v prvi vrsti namenjene reševanju infrastrukturnih problemov vseh tistih, ki so bili naknadno priključeni na obstoječi kanalizacijski sistem. Staroselcev nanj niso preklonili, še vedno je vsako večje neurje zahtevalo vklop potopnih črpalk in strah pred novim zalitjem.

Foto: Črtomir Goznik

Fotografija je simbolična.

V prvi polovici septembra letos pa se je rekonstrukcija Peršonove ulice v zmanjšanem obsegu začela. Četudi so jo dolgo napovedovali, je prišla tako rekoč čez noč, brez vidnejše objave, sploh pa brez napisne table za rekonstrukcijo oz. podatki o obsegu del, začetku in koncu, izvajalcih, nosilcu itd. Bojda ta ni potrebna, ker gre za rekonstrukcijo pri okrog 600.000 evrih javnega denarja. Če pa lastnik hiše obnavlja streho, pri investiciji okrog 10.000 evrov, čaka izvajalca brez table lepa kazen. Morda pa teh podatkov niti ne bi „potrebovali“, če bi investicija potekala nemoteno ob kakovostno pripravljenem projektu. V začetni fazi so se dnevno vrstile prekinitev dobave vode, elektrike, celo plinska napeljava je bila prekinjena, da so stanovalci morali iz hiš. Nekateri so s svojimi avtomobili ostali večkrat ujeti sredi investicije, saj niso mogli čez gradbišče. Na desni strani ulice so se namreč vrstile izkopi, zasutje, ponovni izkopi, za nekatere vode tudi trikrat. Vrstile so se poškodbe na novo nameščenih vodovodnih ventilov, ob začetku postavljanja robnikov pa so se dela ustavila za dober teden dni, jame so izkopal in jih pustili odprte. Nikomur se ni zdelo vredno, da bi se vsem, ki so ponovno ostali ujete na svojih dvoriščih, opravičil, ker se je ponovno zataknilo pri realizaciji projekta. Brez prijaznih sosedov, ki so jim omogočali uporabo njihovih dvorišč, še v trgovino ne bi mogli. Tudi za kopanje po zelenicah pred ograjami, na desni strani Peršonove, izvajalci niso iskali dovoljenja, četudi imajo lastnike. Za kopanje jarkov za optiko na dvoriščih pa so le pozvonili in vprašali, kje naj kopljejo. Odločitev je morala pasti v minuti. Najpogostejši odgovori, ki so jih lastniki hiš dobili od izvajalcev, zakaj je toliko popravkov na terenu, če je projekt tako dobro pripravljen, so bili, da oni delajo tako, kot je v projektu in da je ulica preozka, da bi lahko varno „prevzela“ vse potrebne infrastrukturne vode. Pri tem pa gre za že znane izvajalce, ki so pogosto sodelavci tudi na drugih tovrstnih projektih. Pri stanju tehnologije danes si je namreč težko predstavljati, da prihaja do takšnih prekinitev in neuskkljenih posegov. Le-ti zagotovo imajo ceno in niso brezplačni. Nekdo to na koncu vedno plača. Samo upamo lahko, da po položitvi asfalta ne bodo potrebni novi posegi in trganje svežega ustroja. Lepa ulica, ki naj bi jo dobili, da bomo lažje volili novo oblast, tudi to je bilo slišati na gradbišču, pa še ne pomeni, da bo tudi povsem varna. Pripravljavci varnih prometnih rešitev bi lahko Peršonovo ulico spremenili v enosmerno ulico, tako bi se izognili novemu dirkalnemu poligonu, četudi naj bi obveljala omejitev hitrosti na 30 km na uro.

Majda Goznik

Ptuj • »Rezervacije« mest tudi po smrti

Žarni zid se zelo hitro polni

Nekateri o smrti razmišljajo le 1. novembra, drugi očitno že prej. To dokazuje tudi podatek, da je v žarnem zidu na novem rogozniškem pokopališču na Ptuj, kjer je 240 žarnih niš, vedno več zakupov od še živečih ljudi. »Rezervirali« so kar četrtno vseh mest, torej okrog 60 niš. Ljudje si za čas življenja veliko raje zakupijo mesto v žarnem zidu kot v delu pokopališča, kjer so grobovi.

Ureditev žarnega zidu na novem ptujskem rogozniškem pokopališču je občinsko podjetje Javne službe Ptuj zaključilo septembra 2018. Šlo je za naložbo, vredno 400.000 evrov, v sklopu katere so zgradili žarni zid z 240 žarnimi nišami dveh dimenzij. V njih je prostora za štiri in v drugih za šest žarnih posod. Objekt je v obliki kroga zasnoval arhitekt Robert Ravnikar Potokar.

Četrtnina žarnih niš »rezerviranih«

Na Ptuj letno izvedejo okrog 200 pogrebov; le petino klasičnih, vse ostalo so žare. Del teh je shranjen v grobovih, del v žarni niši, ki se hitro polni. A ne le s posmrtnimi ostanki, pač pa tudi z rezervacijami oziroma vnaprejšnjimi zakupi mest. To nakazujejo niše, na katerih so le priimki, brez ostalih osebnih podatkov, torej o imenu, letnicah rojstva in smrti.

»Nekatere žarne niše so res zakupljene vnaprej od še živečih, zato so označene samo s priimki, brez ostalih podatkov. Takšnih

Foto: ČG

Eden izmed pomembnih razlogov za zakupe naj bi bil ta, da ljudje s svojem želijo po smrti prihraniti skrb z ureditvijo grobov.

najemov je približno 25 %. Razlog, ki ga navedejo ob vnaprejšnjem zakupu, je večinoma ta, da so otroci v tujini in ne bodo imeli časa urediti grobov,« pojasnjuje Boštjan Prosenjak, vodja pokopališke in pogrebne službe.

Strošek enkratnega zakupa žarne niše je 2.500 evrov za štiri žare, 2.700 evrov za šest žar, k temu je treba prišteti še strošek letnega vzdrževanja žarne niše, 25 evrov.

Kot ugotavljajo v podjetju JS Ptuj, se mesta v žarnem zidu pol-

nijo sorazmerno hitro, zato bo v prihodnjih letih potrebna izgradnja novega zidu.

Za klasične grobove precej manj zanimanja

Na ptujskem pokopališču je 3.251 družinskih grobov ter 253 enojnih ali socialnih grobov. Pa se tudi na tem delu pogosto srečujejo z zakupi? Prosenjak odgovarja: »Tudi v tem delu pokopališča je praksa, da si ljudje rezervirajo pros-

Nujno potrebna interaktivna tabla

Glede na velikost ptujskega pokopališča bi bilo absolutno treba razmišljati o uvedbi kakšnih sodobnih informacijskih metod iskanja grobnih mest.

Upravljalci zagotavljajo, da se to v prihodnosti načrtuje in da je v pripravi izdelava interaktivne table, ki bi obiskovalcem novega rogozniškega pokopališča olajšala iskanje grobnih mest.

tor, vendar ne v takšni meri kot v žarnem zidu.«

Sicer pa naj bi bilo na samem rogozniškem pokopališču po oceni upravljavcev trenutno prostora še za izvedbo pokopov naslednjih 15 let.

Dženana Kmetec

Sveti Andraž • V pripravi je obnova pokopališča in njegove okolice

Zgradili bodo sodobno mrliško vežico

Prihodnje leto se bo začela popolna rekonstrukcija ozke in dotrajane ceste oziroma poti, ki vodi mimo pokopališča v Vitomarcih in ki ji domačini pravijo Črna gora.

Ta je namreč ob večjem deževju in snegu skoraj neprevozna, zato so tam živeči praktično odrezani od sveta. Vozišče je na več mestih uničeno in neravno z vidnimi izboklinami in vboklinami, poleg tega s širino 2,6 metra tudi bistveno preozko in brez urejenih bankin. V projektu prenove, ki je ocenjen na 150.000 evrov, je predvidena širitev z novo asfaltno prevleko in ureditvijo bankin, ki bodo bolje služile tudi pešcem, odvodnjavanje, postavitve javne razsvetljave z varčnimi svetilkami, kakor tudi talne in horizontalne prometne signalizacije. Hkrati bodo pri po-

Foto: arhiv občine

Idejna zasnova za sodobno mrliško vežico na pokopališču v Vitomarcih.

kopališču postavili oporni zid oziroma škarmo, ki bo stala 30.000 evrov. V letu 2022 pa načrtujejo

tudi večje posege v ureditev in posodobitev samega pokopališča. Kot je povedala andraška županja

SD

Spodnje Podravje • Na OOOZ razdelili zaščitne maske

120.600 mask za 483 podjetij

Na Območni obrtno-podjetništvu zbornici (OOZ) Ptuj so minule dni podjetnikom z enim do štirimi zaposlenimi razdelili obrazne zaščitne maske.

Maske zagotavlja država, zbornica je poskrbela za njihovo delitev.

Vsem upravičencem so na elektronske naslove, ki so jih navedli v prijavi, posredovali datum in uro prevzema, da na prevzemnih mestih ni prihajalo do gneče. Glede na veliko število prejemnikov so v času delitve poskrbeli za ustrezne zaščitno-varnostne ukrepe. »Glede na prijave smo zaščitne maske razdelili skupno 483 podjetjem, za

Foto: ČG

Na OOOZ Ptuj so maske razdelili za več kot 800 delavcev in samozaposlenih.

804 zaposlene in samozaposlene osebe. Vsaki osebi pripada 150 zaščitnih mask, torej smo skupno razdelili 120.600 mask. Vlog ni možno več oddajati, podjetniki so ponujeno pomoč (maske) dobro sprejeli. Gre za ukrep, ki ga je vlada realizirala na pobudo OZZ, da se z maskami pomaga tudi samozaposlenim in mikro podjetjem,« je povedal direktor OOOZ Ptuj Boris Repeč.

MZ

Juršinci • Svetniki o Šiškovih vardi

»Vardisti pri nas niso dobrodošli«

Koordinacijski odbor Liste Marjana Šarca Spodnje Podravje, ki ga vodi Branko Burjan, je tudi juršinskim svetnikom predlagal sprejetje sklepa, da so člani Slovenske varde v Juršincih nezaželeni.

V pozivu so med drugim zapisali, da ustroj Slovenske varde zelo spominja na paravojaške enote, tudi zaradi maskirnih uniform in orožja, najraje pa se zadržujejo v obmejnih območjih. Pojavljajo se tudi v naseljih, kjer njihova prisotnost vznemirja prebivalce, zaradi tega pa prihaja tudi do incidentov. Spomnimo, da je Slovenska varda pod vodstvom Andreja Šiška v začetku septembra taborila na Ormoškem, potem ko ji je kar tretjina pripadnikov obrnila hrbet, domnevno zaradi skrajnejših stališč in metod od matične celice. Na ormoškem taboru so vzdolž meje s Hrvaško izvajali naloge maskiranja, delovali pritaženo in opazovali morebitna nezakonita prečkavanja meje, ki bi jih sporočili policiji. Kako učinkoviti so bili pri tem, sicer ni znano, njihovo delovanje pa je po prepričanju svetnikov v Ormožu in Slovenski Bistrici tako moteče, da so sprejeli sklep, da so vardisti pri njih nezaželeni.

Foto: KG

Da v Juršincih pripadniki Slovenske varde niso zaželeni, so si bili edini svetniki, vendar posebnega sklepa na to temo niso sprejeli.

Podobno naj bi razmišljali tudi v Mariboru, v spodnjepodravski listi Marjana Šarca pa, kot rečeno, pozivajo vse občine, da se ogradijo od Šiškovih »vojakov«. Predlagajo, da s sklepom potrdijo odločno nasprotovanje in obsojanje širjenja strahu in nestrpnosti ter v svojih sredinah odrečejo gostoljubje paravojaškim enotam, za katere obenem pozivajo obrambnega ministra Mateja Tonina, da jih v spremembah zakonodaje ne vključi v državni obrambni sistem.

»Pripadnikov varde v naši občini za zdaj še nismo opazili, upam, da jih tudi ne bomo. V nasprotnem primeru pa se ve, da vardisti tudi pri nas niso dobrodošli. Menim, da nam ni treba sprejemati nobenega sklepa na to temo, saj so stvari povsem jasne,« je dopis komentiral juršinski župan Alojz Kaučič, svetniki pa so se strinjali.

Senka Dreu

Ptuj • V. d. direktorice Lekarn Ptuj

Lekarne začasno vodi Tanja Novak

Do imenovanja direktorja s polnimi pooblastili bo Lekarne Ptuj kot vršilka dolžnosti vodila Tanja Novak. Na razpis za to delovno mesto sta se sicer prijavila dva kandidata, ki se bosta svetu zavoda predstavila čez nekaj dni.

Konec tega meseca se po dolgih letih vodenja Lekarn Ptuj z mesta direktorice poslavlja Darja Potočnik Benčič. Prevzela bo vodenje Lekarniške zbornice Slovenije. Prav iz tega razloga je svet zavoda objavil razpis za prosto delovno mesto direktorja. Postopek izbire je še v teku, a je znano, da sta se pravočasno prijavila dva kandidata. Svetu zavoda se bosta predstavila v tednu od 30. novembra do 4. decembra.

Ker je jasno, da glede na terminski plan do odhoda sedanje direktorice ta zavod ne bo imel direktorja s polnimi pooblastili, so minuli teden imenovali vršilko dolžnosti, Tanjo Novak.

»Na seji smo sprejeli sklep, da se za vršilko dolžnosti direktorja za čas od 1. decembra 2020 do imenovanja novega direktorja s polnimi pooblastili oziroma največ za dobo enega leta, imenuje Tanjo Novak, mag. farm., ki je redno zaposlena v Lekarnah Ptuj. Na naslednji seji sveta zavoda pa se bosta predstavila prijavljena kandidata na razpis,« je pojasnil predsednik sveta zavoda Lekarne Ptuj Mihael Lah. Ko bo svoje delo opravil svet zavoda, pa morajo imenovanje potrditi še občine ustanoviteljice.

Dženana Kmetec

Foto: CG

Tanja Novak je farmacevtka, zaposlena v Lekarnah Ptuj.

Ptuj, Podravje • Kaj je dejansko ugotovil nadzorni odbor v mestnem gledališču

Po objavi finančnega poročila konec s kavarno pod gledališčem

Negativno poslovanje ptujskega mestnega gledališča (MGP) bo očitno še kar nekaj časa dvigovalo prah. Rdečih števil, v katerih je ta zavod plaval že kar nekaj let, ni mogoče ovreči z nobenimi pojasnili, pa če so še tako glasna in široka. Ključna ugotovitev Nadzornega odbora MO Ptuj je, da se je primanjkljaj zviševal že zadnjih nekaj let, samo lani je znašal 30.000 evrov, skupno pa je od leta 2015 narasel na 90.000 evrov. Šele po tem razkritju je direktor gledališča Peter Srpčič prekinil pogodbo z dosedanjim najemnikom kavarne pod gledališčem, ki jim dolguje kar nekaj denarja; del tega ne bo nikoli izterjan.

Nosilec nadzora Martin Mlakar ter članica Sonja Žibrat sta v poročilu med drugim opozorila, da bi se lahko ob takšnem poslovanju gledališče kmalu znašlo v likvidnostnih težavah in ob tem poudarila, da morajo javni zavodi svoje poslovanje prilagoditi finančnim možnostim, kar v tem primeru ni bilo izpolnjeno.

Srpčič se brani: »Krivi so tisti, ki nam dajo premalo denarja ...«

Direktor MGP Peter Srpčič se brani, da je ključni razlog za to v podfinanciranosti zavoda, na kar je ustanovitelje ves čas opozarjal: »Mi že od leta 2015 ves čas opozarjamo, da je obseg sredstev, ki ga za naše delovanje prejemamo, nevzdržen in da zavod s temi sredstvi ob vseh nalogah in predvsem stroških, ki jih imamo z upravljanjem objekta, ne zmoremo.« Prepričan je, da sami ne bodo mogli odpraviti razlogov za negativno poslovanje, ob tem pa izpostavlja, da je gledališče celo ustvarjalo rekorden lastni prihodek in dobiček iz poslovanja; gre za 326.000 evrov v petih letih: »Okviri pa so preprosto postavljeni nerealno. Zgolj reči, da s tem, kar ti damo, moraš poslovati pozitivno, je zelo preprosto. Če bi se sam na to ležerno odzval, bi pač program skrčili na tretjino, hišo bi za pol leta zaprl, večinoma bi samo gostovali, pa bi mogoče celo prišli do pozitivne nule. Še to težko, ker ostajajo fiksni stroški zgradbe.«

Srpčič je sicer zadovoljen, da je občina ob zadnjem rebalansu obseg sredstev za splošne materialne stroške gledališča povečala.

Foto: CG

Prihodnje leto naj bi (po predlogu proračuna) zagotovili toliko denarja, da bo gledališče lahko normalno poslovalo.

Z najemnikom kavarne malo »po domače«

Konec lanskega leta je neto dolg ptujskega gledališča znašal okrog 47.000 evrov, tretjina tega zneska so odprte terjatve najema gostilne pod gledališčem. Srpčič zatrjuje, da je najemnika večkrat pozval k poplačilu dolga, a priznava, da ni sprožil sodne izterjave. Nekatere terjatve iz tega naslova so že zastarale. Ker jih vodstvo gledališča ni niti skušalo izterjati, so direktorju gledališča očitati oškodovanje javnega zavoda. Srp-

Kakšno opremo potrebuje gledališče

Kar nekaj očitkov je padlo tudi na način nabave opreme. Nadzorniki so se postavili na stališče, da bi pri nabavi vozila moralo vodstvo gledališča dobiti mnenje in soglasje občine. Eden izmed očitkov se nanaša tudi na to, da je gledališče kupilo drag prenosni računalnik (3.500 evrov), čeprav je imelo dve ugodnejši ponudbi. Po pojasnilu direktorja naj bi se za izbranega odločili, ker potrebujejo tehnično zelo zmogljiv računalnik. Nadzorniki so občini priporočali tudi dopolnitev pravilnika o službenih telefonih. Najdražji nabavljen službeni telefon je stal skoraj 1.000 evrov. Srpčič pa, podobno kot v primeru računalnika; da za svojo dejavnost potrebujejo kakovostno opremo za fotografiranje, snemanje ipd.

čič odgovarja, da so bile nekatere terjatve neizterljive in opozarja, da se je računovodstvo gledališča z letošnjim letom preneslo na oddelek za finance MO Ptuj. Da je tudi ta delno odgovoren, ker ni prišlo do izterjave terjatev, je pritril tudi nadzorni odbor.

V letih 2018 in 2019 je bila gledališka kavarna oddana Društvu urbane legende, ki je dolgovala nekaj več kot 12.000 evrov. Od začetka leta 2019 pa se je najemna pogodba prenesla na novega najemnika Box group. Nadzorniki so zapisali, da je gledališče podnajemnika kreditiralo, mu plačevalo celo ogrevanje in elektriko. Srpčič pa odgovarja, da je kavarno kljub dolgovom oddajal iz preprostega razloga – da ne bi bila prazna. Ob tem je še dodal, da ni lahko zaslužiti na Ptujju in da se je dosedanj lastnik počasi vlekli iz dolgov.

Terjatve je najemnik letos nekoliko zmanjšal, na 9.500 evrov. Kljub temu Srpčiču ni preostalo drugega, kot da je minuli teden odpo-

vedal pogodbo o najemu kavarne ter vložil izterjavo: »Še pred tem smo skladno z dogovorom izvedli komisijsko zaplenbo premičnega inventarja in opreme v vrednosti okoli 4.000 evrov. Bojim pa se, da nam več ne bo uspelo izterjati. Zdal bo kavarna zaprta in bo ta Legend samo še en v vrsti najemnikov, ki so obupali oz. propadli. Meni nikoli ni bilo v interesu drugo, kot da prostor živi.«

Službena potovanja zaposlenih

Precej pomislekov so občinski nadzorniki imeli tudi pri stroških za službena potovanja in nočitvah gostujočih igralcev, ki so gledališče lani stale okrog 14.000 evrov. Eden izmed očitkov nadzornikov je, da postopek, ki ga izvaja MGP, ni skladen z davčno zakonodajo. Srpčič je občini predlagal cenejšo varianto; da se jim nameni občinska stanovanja za nočitve gostujočih ekip.

Dženana Kmetec

Povprečna plača zaposlenega v gledališču 2.300 evrov

Srpčič pravi, da je razlog za rdeče številke predvsem v tem, da so morali skoraj polovico prejetega denarja nameniti za plačilo najemnine za gledališko stavbo, namesto sami dejavnosti. Od letos te obveznosti ne bo več, saj je stavba odplačana.

V ptujskem gledališču je zaposlenih osem oseb, stroški dela znašajo nekaj več kot 220.000 evrov letno. Povprečno je torej vsak zaposlen prejemal okrog 2.300 evrov bruto mesečno. Nadzorni odbor je pri pregledu dela zaposlenih našel številne nepravilnosti, med drugim napačno evidentiranje delovne obveznosti v dela prostih dneh (delavci so prejeli več, kot bi jim dejansko pripadalo), kršitev omejitve števila ur nadurnega dela ... Ključni odgovor direktorja MGP na te očitke pa, da so kadrovske podhranjeni ter da so tisti, ki delajo, posledično zelo obremenjeni. Občasno naj bi nekateri delali tudi po 20 ur, zato da si zaslužijo primerno plačilo. Zaposleni prejemajo tudi dodatek za delovno uspešnost zaradi povečanega obsega dela (lani skupno 11.000 evrov). Nekateri zaposleni so koristili tudi več dopusta, kot bi jim pripadalo skladno z zakonodajo.

Spodnje Podravje • Uvoženi krompir že leta dolgo nelojalna konkurenca slovenskemu

Uvoz ubija slovenske pridelovalce, kilogram krom

Slovenski pridelovalci krompirja so pri prodaji pridelka precej potisnjeni v kot. Trgovci, ki jim je v interesu s prodajo zaslužiti čim več, ne iz uvoza – bodisi iz držav tretjega sveta bodisi iz članic EU, ko čistijo zaloge in krompir razprodajo po smešno nizki ceni: cent, dva ali tri z

Medtem ko trgovci krompir veselo nabavljajo iz uvoza, kaže domačih pridelovalcev prepogosto ostajajo polne. Ovir pri prodaji krompirja za vrednost, kot bi kmetu zagotavljala dostojno prodajno ceno, je veliko. Manjka pravna regulativa, ki bi domačega pridelovalca zaščitila pred uvozom cenejšega blaga in oblikovala primerno prodajno ceno. Obenem manjka močno stanovsko združenje pridelovalcev, ki bi na trgu koordiniralo prodajo oziroma bi bilo vez med pridelovalci in trgovci. Sedaj je tako, da si vsak pridelovalec prodajne poti išče sam. V odnosu do trgovcev je popolnoma nemočen (kot da bi primerjali mravljo in slona), težava sta tudi zavist in nelojalna konkurenca med pridelovalci samimi. Slovenija z naravnimi danostmi bi lahko bila s krompirjem samooskrbna, pot pridelka od nji-

ve do trgovske police in krožnika bi potem bila res najkrajša možna. A če politika ne ustvari pogojev, pač je, kot je ...

Z 20 na dva hektarja

Na družinski kmetiji Milana Meznariča v Stojncih v občini Markovci so se z intenzivno pridelavo krompirja začeli ukvarjati pred dobrimi 20 leti. V krompirju so videli tržno nišo, ki bi jo veljalo izkoristiti. »Prva leta nam je šlo kar dobro, nabavili smo vso mehanizacijo za strojno obdelavo. Kakšnih sedem, osem let se je zgodba lepo razvijala, krompir smo pridelovali na 20 hektarjih. Z njive smo ga vozili neposredno v skladišče Kmetijske zadruge Ptuj, tam so ga sortirali in pakirali. Zadruga je skrbela za prodajo. Ta sistem je bil dobro nastavljen, ves pridelek smo do zime že prodali. Kakor hitro so začeli

na trg prihajati krompir iz Egipta in viški krompirja iz drugih evropskih držav (oboje po zelo nizki ceni), smo se znašli v izjemno težki situaciji. V odnosu do trgovcev smo postali popolnoma nemočni. Prvih nekaj let, ko smo začeli pridelavo krompirja, smo sodelovali s proizvajalcem čipsa v Mirni na Dolenjskem. A tudi to dejavnost je povozil uvoz,« pripoveduje Milan Meznarič.

Prodajajo sveži lupljeni krompir

Meznaričevi so količino pridelka z leti postopoma zniževali, danes ga gojijo na dveh hektarjih. Večino ga prodajo lokalno, kupce so si poiskali sami. Usmerili so se v proizvodnjo lupljenega in vakuumsko pakiranega krompirja, s čimer se v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji ukvarja mlada gospodinja, snaha Anja. »Pred tremi leti smo kupili stroj za lupljenje in vakuumsko pakiranje, krompir večinoma prodajamo sami. Kupci so javni zavodi (šole, vrtci), gostilne, nekaj tudi individualne posamezne stranke ... Dejavnost se je dobro prijela in razvijala, naročila so pre-

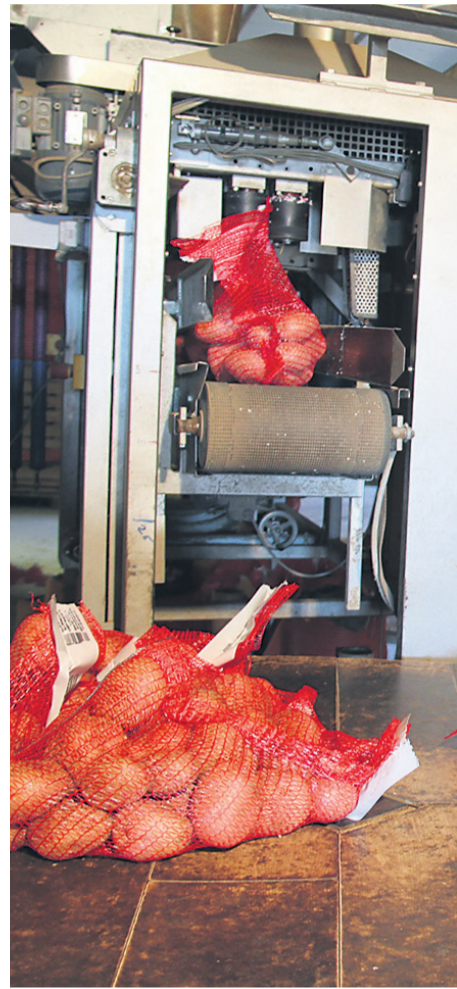
Foto: MZ

Milan Meznarič je podaril, da je pridelava krompirja specifična dejavnost. »Ni vsaka njiva primerna za krompir, potreben je namakalni sistem, brez tega pridelava v poletnem času ni možna. Poznati je treba sorte, spremljati bolezni, nabaviti strojno opremo: sadilnik, osipalnik, škropilnico, kombajn, stroj za pranje, sortirno in pakirno linijo.« Najnižja cena, po kateri so Meznaričevi prodali krompir, je bila tri cente. To je bilo pred desetimi leti, ko jim je na dvorišču ostalo 600 ton pridelka. »Tokrat je zasvetila rdeča luč, odločili smo se, da se tega več ne gremo in smo dejavnost preusmerili v poljedelstvo.«

segla pričakovanja, kupci, zlasti z lokalnega trga, so nas res pozitivno presenetili. Naročil je že bilo toliko, da sem pri delu občasno potrebovala pomoč. A epidemija je vse ustavila, naročila so se zelo, zelo zmanjšala. Dejansko se z upadom naročil srečujemo vse leto, od marca naprej. Z zaprtjem šol se je prodaja čisto ustavila, le tu in tam dobimo naročilo za kakšnih pet kilogramov.«

Prodaja krompirja stoji, ljudje ne upajo niti na kmetijo

Ker je bila epidemija že v spomladanskem času, ko se je prodaja starega krompirja bližala h koncu, jim ga je k sreči uspelo prodati. Odkupil ga je Ptujski škrič. »Letošnji krompir gre izjemno slabo v prodajo. Ljudje zaradi ukrepov ne upajo priti niti na dvorišče kmeti-

Janez Majcen pravi, da je letošnja odkupna cena slabše kakovosti, ki ga pri sortiranju odbirajo, p

Stopnja samooskrbe s krompirjem je 48-odstotna. Po podatkih Statističnega urada se je v letu 2018 v Sloveniji pridelalo nekaj manj kot 73.000 ton krompirja, uvozilo 113.500 ton. Za izvoz je šlo 33.500 ton pridelka. Glede na relativno nizko stopnjo samooskrbe in visok delež uvoza je na prodajnih policah trgovskih centrov več ali manj krompir iz uvoza.

Podravje • Delež okuženih v šolstvu nizek, a učenci ostajajo doma

»Včasih moraš na svež zrak, ker ne moreš več«

Smo že v tretjem tednu šolanja na daljavo za vse učence in dijake. Razlog za zaprtje šolskih zavodov je bil delež okuženih v šolstvu. Že med jesenskimi počitnicami je delež okuženih zaposlenih začel upadati, šolanje pa še vedno poteka na daljavo. Minuli četrtek je ta znašal od 0,08 % med zaposlenimi v srednjih šolah do 0,56 % med zaposlenimi v vrtcih. Kljub nizkemu številu okuženih pa še vedno ni znano, kdaj se bodo učenci in dijaki lahko vrnil v šolske klopi. Med tem pa stiska staršev, ki poleg službenih in gospodinjskih opravil opravljajo še vlogo učitelja, narašča, dostop do spleta pa je še vedno težava.

Kako izgleda šolsko-delovni dan, je zaupala mama petih otrok iz okolice Majšperka. »Dopoldan smo vsi na računalnikih ali telefonih, razporedimo se v jedilnici in po sobah, včasih je kdo tudi na hodniku, ob tem prostor za učenje prilagajamo še internetnemu signalu, ki ni enako močen po celotni hiši. En računalnik je posodila šola, tri imamo sami, uporabljamo tudi telefone.« Otroci pred ekrani preživijo minimalno tri ure dnev-

no, kakšen dan še več. »Še dobro, da smo doma na vasi in lahko popoldan gredo ven, kajti buljenje v ekrane je ubijajoče. Tudi večji že pogosto rečejo, da jih bolita glava in celo telo zaradi računalnika in sedenja. Žal nimajo vsi pravih pisarniških stolov in je sedenje nepravilno,« je povedala mamica, ki tudi sama dela od doma. To pa zanjo pomeni, da združuje službene obveznosti, gospodinjska opravila in pomoč pri učenju.

Ko imaš vrh glave kuhanja, učenja in slabih novic

»Včasih moraš malo ven na svež zrak, ker ne moreš več,« je priznala in enega od teh trenut-

kov opisala: »Vrh glave imaš gospodinjstva, kuhanja, poučevanja, učenja, na robu solz, ko ti po televiziji povedo, da se še ne bo nič izboljšalo. Ne upaš oziroma ne smeš k sosedu na kavo, torej k nekemu na sproščen klepet.« Na trenutke je torej težko, a v isti sapi dodaja,

da na drugi strani pa šolanje od doma pomeni, da so vsi člani družine doma, da se več pogovarjajo in družijo. »Ne živimo drug mimo drugega, ampak drug z drugim. To pa je pozitivno. Nas je v večini časa osem za mizo in trikrat na dan, to je pa tudi lepo, čeprav je občasno

ob obroku prisoten tudi telefon, ker so ravno takrat predavanja.«

Brez staršev pouka na daljavo ne bi bilo

Sicer pa na podlagi izkušenj, ki jih ima kot razredničarka prvemu in drugemu razredu, pravi, da brez staršev pouk na daljavo nikakor ne bi potekal. »Starši morajo odpreti navodila, jih prebrati, pomagati izbrati pravi zvezek, otroke motivirati, da vztrajajo, se potrudijo, da so natančni, opozorijo na šiljenje svinčnika, barvic ... Resnično prevzamejo večji del vloge učitelja. Zato en velik hvala vsem staršem otrok.«

Ob tem opaža, da je pouk na daljavo v tem drugem valu pridobil na kakovosti, saj večina učiteljev prireja video srečanja, nudi razlago in komunicira z učencem. A po pregledu negativnih in pozitivnih posledic oz. rezultatov učenja na daljavo meni: »Čim prej nazaj v šole. Vsi!«

Mojca Vtič

Nekaterim je nerodno vklopiti kamero

»Nekateri otroci imajo slabo spletno povezavo, nimajo dovolj računalnikov, nimajo staršev, ki bi znali pomagati, enim je nerodno vklopiti kamero, ker morda stanovanje ni takšno kot pri sošolcih, imajo mlajše brate, sestre, dojenčka in nimajo miru, spet drugi učenci potrebujejo več časa, da razumejo in si ne upajo vprašati, z računalnikom si niso domači, iščejo črke na tipkovnici, kaj pritisnejo in jih vrže ven ... Razlika je tudi, če imajo otroci starše doma ali so sami doma.«

Foto: MV

Krompirja za cent, dva, tri ...

nehno iščejo poti do kar se da nizke nabavne cene. Najcenejši je krompir za kilogram.

Foto: MZ

Krompirja še koliko toliko solidna, prodaja ga od 20 do 25 centov za kilogram. Krompir prodajajo po 10 centov za kilogram, za prehrano prašičev.

je, da bi si nabavili krompir za ozi-
mno. Kar nekaj smo ga prodali v
Haloze, vendar ti ljudje sedaj zara-
di omejitve gibanja po občinah k
nam ne upajo. Računamo, da bo
po novem letu in v spomladan-
skem času boljše,« dodajata Mez-
naričeva.

Majcnovi krompir sadijo na 20 hektarjih

Janez Majcen iz Trgovišča v
občini Ormož sodi med največje
pridelovalce krompirja v Podravju.
Sadi ga na okoli 15 hektarjih. Za le-
tošnje letino pravi, da jo je bolj kot
epidemija prizadelo vreme. »Pole-
ti je bilo veliko dežja in krompirja
ni bilo moč kopati. Tam, kjer je
zemlja bolj prodnata, so ga lahko
pobirali, pri nas je zemlja debelejša
in nam je vse ostalo v zemlji. Tako
smo ga še novembra pobirali z
njiv, za kakšne tri hektarje pridel-
ka je bilo zaradi mokre letine neu-
porabnega (gnilega). Za krompir
imamo neposredne kupce, kot so
denimo menze in gostilne, veliko
ga prodamo podjetju Gomilar iz
Dolenjske, ki pakira za velike tr-
govske verige, zahteva pa izredno
lepo blago. Sami, brez posrednika,
prodajamo Eurospinu.«

Krompir iz Belgije po cent za kilogram

Tudi Majcen opozarja, da bi se
pridelovalci morali združiti in po-
enotiti, da bi lahko bili v dialogu s
trgovci močnejši. »To je najslabše,
vsak je prepuščen samemu sebi.
Če bi imeli močno skupno organi-
zacijo, bi lahko za pridelek dosegli
višjo ceno. Sam recimo Eurospinu
ponudim neko ceno, a lahko pride
konkurent, ki bo ponudil manj in
avtomatsko ostanem brez prodaje.
Nič se ne da dogovoriti. Vsak
nastopa zase in postavlja svojo
ceno. Ne morem pa jaz cene držati
zaradi drugega – da bo prodal
po solidni ceni, meni, ki sem mu
ceno 'držal', pa bo pridelek ostal
v skladišču. In tako se dogaja, da
se cene samo nižajo in nižajo. Tudi
zavist in nevoščljivost sta precej
prisotni. Absolutno bi morala biti
pri uvozu potrebna regulacija, ne
samo glede količin, temveč tudi
pri preverjanju kakovosti in nači-
nu pridelave. Dokler je krompirja
dovolj doma, naj se prodaja naš
slovenski. Šele po tem bi dali na
police uvoženega. Sedaj je tako,
da se vsi viški iz drugih držav sko-
raj zastoj pripeljejo v Slovenijo.
Spomnim se, da se je iz Belgije pa-
kirani krompir uvažal za ceno en
cent za kilogram, ker so ga imeli
viška. Če bi ga Belgijci dali v uni-
čenje, bi jih to po kilogramu stalo
štiri cente. Tako so ga raje spakira-
li in prodali v Slovenijo. Nekaj let
se to ponavlja, potem pač dvigneš
roke, če pridelka ne moreš pro-
dati. Ampak ko doma več ne bo
krompirja, potem tudi uvoženi
več ne bo po en cent, temveč 50
centov.«

Mojca Zemljarič

Ladja z egiptovskim krompirjem zakoličila usodo slovenskih pridelovalcev

»Cena je bila vedno problem in še danes je. V Sloveniji smo se v
verigi proizvajalec-trговец-potrošnik nesposobni dogovoriti glede
primerne cene, ki bi vsakemu deležniku zagotavljala pravični delež
oziroma ceno. Ko smo prodajali krompir trgovcem, smo kmetje za
kilogram dobili 10 centov, medtem ko je bila cena v trgovini evro.
Marsikaj smo sposobni pridelati in proizvesti, imamo rodovitno
zemljo, pridne in delovne roke, problem pa je, da se ne znamo
dogovoriti. Na primer, če želimo kaj prodati v Avstrijo, nam
povedo, da bodo najprej odkupili od svojih pridelovalcev, šele če bo
njihovega blaga zmanjkalo, smo lahko mi na vrsti. Pri nas so vrata
absolutno preveč na stežaj odprta uvozu. Ne vem, ali je še v kateri
drugi državi tako. Spomnim se, ko je prišla prva ladja krompirja
iz Egipta – vsem pridelovalcem v vseh slovenskih regijah se nam
je prodaja naenkrat ustavila. Poleg tega so egiptovski krompir
prodajali kot mladi krompir, čeprav je bil iz redne pridelave in se z
našim mladim krompirjem glede kakovosti ne more niti približno
kosati. Prepričan sem, da veliko težav kmetov izhaja iz tega, ker se
ne znamo dogovoriti. Za to smo seveda odgovorni vsi. Trgovci pač
gredo svojo pot, mi pa smo nesposobni, da bi se jim postavili po
robu,« je poudaril Milan Meznarič.

Foto: MZ

Milan Meznarič in snaha Anja

Podravje • Štajersko gospodarstvo v drugem valu epidemije v še večjih težavah

Aleksandra Podgornik: »Naslednje leto se bojimo serije stečajev!«

Podjetja v severovzhodnem delu Slovenije se v drugem valu soočajo s še bistveno večjimi težavami kot v prvem, pravi direktorica Štajerske gospodarske zbornice Aleksandra Podgornik. Kot dodaja, so po zaprtju vrtcev in šol nastopile kadrovske težave, kar terja dnevno prilagajanje razmeram in spremembe v organizaciji dela, boji pa se serije stečajev.

Podgornikova je med drugim
navedla opažanja, da se nekaterim
podjetjem zapirajo določeni trgi.
»Ne znam si predstavljati, kako
bodo v podjetjih, ki so zaprta, po-
ravnali vse stroške, saj vsak dan
zaprtja obratov oziroma lokalov
zanje pomeni dodatne obremenit-
ve,« je dejala.

Naslednje leto zato pričakuje
več stečajev in zapiranje obratov,
predvsem iz turistične panoge, pa
tudi drugih. Kot je povedala, so
pred časom opravili anketo v 151
podjetjih iz regije in že takrat ugo-
tobili, da jih ima kar 51 zaposlene
na čakalju. »Upam, da ne, vendar
mislim, da bo kar nekaj podjetij te
ljudi odpuščalo. Seveda je država
z ukrepi nekoliko blažila razmere,
vendar so pogoji zdaj bistveno
bolj ostri in to v neskončnost niti
ne bo mogoče početi,« se zaveda
direktorica štajerske zbornice.

Ob tem poudarja, da regijsko
gospodarstvo sloni na malih pod-
jetjih, ki jih je kar 98 % in imajo
zdaj zelo velike težave. Občine ali
država so nekaterim lahko vsaj
oprostile najemnine, ostali pa
tega bremena po njenem mnenju
ne bodo zmogli. Prihodnje leto se
bodo zato primorani spet bistve-
no bolj ukvarjati s tem, kako oživiti

gospodarstvo in priti na raven, na
kateri je nekoč bilo.

Gradbeništvo v času omejevalnih ukrepov cveti

Da so vladne ukrepe podjetja
s pridom koristila, zatrjuje tudi
predsednik mariborske obrtno-

podjetniške zbornice Aleš Pulko.
Po njegovih besedah ta trenutek
mikro, mala in srednje velika pod-
jetja v Podravju z izjemo nekaj
panog, kot so gostinstvo, turizem
in del storitvenih dejavnosti, še
delujejo kolikor toliko normalno.
Večjega upada namreč ne beleži-
jo, predvsem na področju gradbe-
ništva, ki je še vedno v izjemnem

vzponu, enako velja za področje
kovinskopredelovalne industrije.
Veliko pa bo po njegovem odvisno
od tujih trgov in tega, kar se bo do-
gajalo v Evropi in svetu v prihod-
njem obdobju.

Pulko meni, da je zato nujno v
šestem paketu dati velik poudarek
likvidnosti podjetij. Pri tem se za-
veda, da si Slovenija ne more pri-

voščiti podobnih ukrepov kot
Avstrija, kjer bodo podjetjem za
november v času zaprtja pokri-
li 80 % prihodkov, ki so jih imeli v
enakem obdobju lani. »To bi rešilo
slovensko gospodarstvo, a vemo,
da naša država nima niti lastnih
niti dolžniških virov, kakršne ima
na voljo Avstrija. Ukrepi so vseeno
dobrodošli, zagotovo pa premalo

za to, kar se bo dogajalo v prihod-
nje. Leto 2021 bo zato leto velikih
odpuščanj in kar nekaj stečajev,«
je pesimističen prvi mož maribor-
skih obrtnikov in podjetnikov.

Podravska regija je sicer naj-
večji odstotek brezposelnosti za-
beležila v prvem valu epidemije,
aprila in maja, ko so našli okoli
12.600 nezaposlenih. Številka je
nato iz meseca v mesec nekoliko
padala, tako da je teh trenutno
okoli 12.200. Direktor podravske
območne službe zavoda za zapo-
slovanje Bernard Memon pravi, da
je bilo stanje oktobra sicer še rela-
tivno stabilno: »Kaj bodo prinesli
naslednji meseci, pa težko napo-
vem. Upam, da čim manj tistega,
kar napovedujejo predstavniki re-
gijskega gospodarstva, in da bodo
ukrepi vlade dejansko učinkovali.«

Med podjetji, kjer trenutno pro-
izvodnja stoji, je v Mariboru tudi
nekaj večjih. Magnini delavci že od
pomladi na delo hodijo v Gradec,
na čakalju so zaposleni in družbi
Tam Europe, tam so tudi delavci
mariborskega obrata Cimos, ka-
terih večina pa bo sredi decembra
prejela odpovedi, saj je podjetje že
pred časom napovedalo njegovo
zaprtje.

Foto: Dreamstime/M24

Majhna podjetja, ki jih je na Štajerskem kar 98 odstotkov, imajo zdaj zelo velike težave.

Sta, ur

JE VAŠ IZDELEK V EMBALAŽI?

POTEM BOSTE MORALI PLAČATI RAVNANJE Z EMBALAŽO.

Kliknite na

www.embalaznina.si

in bodite obveščeni.

RECIKEL je vaš zanesljiv partner, ki vam ponuja strokovno podporo pri vzpostavitvi evidence in poročanju o embalaži, dani na trg RS. Z našo pomočjo boste izpolnili obveznosti, ki vam jih nalaga zakonodaja.

ZA VEČ INFORMACIJ POKLIČITE NA 01/588 08 58.

Podravje • Prašičerejem le šest dni za oddajo vloge

Paziti je treba na »hakeljce« v pogojih

Vlada je v četrtek sprejela odlok o letošnji finančni pomoči pri reji prašičev, ki je podlaga za izplačila upravičencem v zaradi epidemije in afriške prašičje kuge zelo prizadetem sektorju prašičjega mesa. A časa za proučitev pogojev, zbiranje potrebnih dokazil in oddajo zahtevka imajo kmetje zelo malo, manj kot teden dni.

Rok za pridobitev finančne pomoči se namreč izteče že jutri, v sredo. »Kratek čas za oddajo vloge, za katerega je najbrž krivo sprejemanje državnega proračuna, je presenetil tudi nas na zbornici, kjer smo sicer pomoč za prašičerejce pričakovali, nismo pa vedeli, kdaj jo bo vlada potrdila. Takoj, ko smo dobili to informacijo, smo aktivirali naše ljudi, da so obvestili rejce,« je dejal vodja ptujskih kmetijskih svetovalcev Peter Pribožič.

Nestabilne razmere na tržišču

Kot je znano, je sektor prašičjega mesa v drugi polovici letošnjega leta zaradi epidemije covid-19 utrpel padec dohodka. Gre za posledico negativnih sprememb na trgu, kot so izostanek prodaje dražjih kosov prašičjega mesa oziroma mesa nasploh, zmanjšane kapacitete gostinskih obratov v poletnih mesecih, zaprtje javnih zavodov v jesenskih mesecih ter posledično zmanjšanje nakupa mesa. Izpad dohodka se izkazuje predvsem z nižanjem neto dodane vrednosti pri reji prašičev. Cene so začele padati že maja letos. V mesecih predtem so bile zaradi pojave afriške prašičje kuge v azijskih državah sicer zelo visoke, to pa je pomenilo povečanje izvoza prašičjega mesa iz EU v te države ter posledično skokovit porast odkupnih cen na evropskem trgu in tudi v Sloveniji. A to obdobje, kot pojasnjujejo na KGZS, ni zajeto v analizi upada dohodka v obliki neto dodane vrednosti (NDV), saj bi izkrivljalo običajne in realne cenovne ter dohodkovne razmere na trgu prašičjega mesa.

Foto: SD

Navala najbrž ne bo

S finančno pomočjo naj bi država rejcem prašičev pomagala ublažiti poslabšanje razmer in ohraniti ekonomsko sposobnost, nadomestilo pa bo upravičencem dodeljeno po pravilih de minimis za primarne kmetijske proizvajalce. Gre za manjše zneske državne pomoči, ki so izvzeti iz nadzora državne pomoči, saj se šteje, da nimajo nobenega vpliva na konkurenco in trgovino na notranjem trgu EU.

Za pridobitev pomoči pa je seveda treba izpolniti določene pogoje, med drugim zadostno število prašičev pitancev in plemenskih prašičev, ki jim po analizi KGZS ustreza 598 kmetijskih gospodarstev. Po besedah Pribožiča je glavna prašičereje skoncentrirana na severovzhodu Slovenije, torej v Pomurju in Podravju, nekaj večje rejce pa je še na Dolenjskem in Gorenjskem. »Ker gre za de minimis pomoč, ne pričakujemo nekega hlastanja po njej. Upam, da bodo rejci imeli čas preučiti pogoje in videti, ali se jim oddaja vloge za pomoč splača ali ne, računamo pa, da bo to storilo kakšnih 70 odstotkov upravičencev.«

Nimajo več komu prodati

V petek, dan po objavi odloka, pri Matjašičevih na veliki prašičji fermi v Levanjah v občini Destrnik o njem niso še ničesar vedeli. »Z možem bova vsekakor sedla in ga pregledala, nato pa se odločila, ali bova vlogo oddala. Pri takih zadevah velja biti zelo pazljiv, saj so včasih v pogojih kakšni 'hakeljci', zaradi katerih imaš potem lahko več škode kot koristi,« je povedala Marta Matjašič. »Je pa res, da je letošnje leto zelo slabo za rejo prašičev, vse težje je prodati tako odojke kot pitance. O odkupni ceni raje niti ne bom razpravljala, ker je sramotno nizka. Spomladi smo še nekako zvozili, zdaj pa počasi nimamo več komu prodati živali, saj se je družabno življenje povsem ustavilo. Vam povem, da so nekateri že povsem obupani, tako hudo je.«

Senka Dreu

Podravje • Cene domače kmetijske proizvodnje v primerjavi z lanskimi

Kmetje za svoje pridelke letos iztržili manj

Epidemija novega koronavirusa, ki je zaznamovala letošnje leto, je zaradi zapiranja meja, javnih zavodov in gostinsko turistične dejavnosti posledično prizadela tudi kmetijstvo.

Po podatkih statističnega urada so bile cene kmetijskih pridelkov pri pridelovalcih v letošnjem septembru v povprečju za 8,4 odstotka nižje kot v lanskem septembru. Rastlinska pridelava je v povprečju dosegla za 9,9 odstotka nižje cene, cene živali in živalskih proizvodov pa so bile nižje za 6,6 odstotka. Najslabše od vseh jo je odnesel krompir, saj mu je cena padla za kar 16,5 odstotka, sledi sadje, za katerega so pridelovalci dobili 13,5 odstotka manj denarja kot v enakem obdobju lani. Znižale so se tudi cene industrijskih rastlin, in sicer v povprečju za 9,2 odstotka, in zelenjadnic, ki so bile ceneješe za 7,5 odstotka. Edine svetle izjeme iz sektorja rastlinske pridelave, pri katerih so se cene celo nekoliko zvišale, so bila žita, vino, sadike in cvetje.

Za prašiče dobili 14,6 odstotka manj

O težavah, ki so jih imeli kmetje z odkupom živali za zakol, smo že poročali. Cene so se v povprečju znižale za 7,5 odstotka, od tega prašičev za 14,6, goveda za 7,2 in perutnine za 4,5 odstotka. Nižje so bile tudi cene živalskih proizvodov (5,8%), zapiranje dejavnosti zaradi epidemije in posledični viški mleka pa so znižali tudi odkupno ceno mleka, ki je bila v povprečju nižja za 6,2 odstotka.

Medtem ko je bila vrednost odkupljenih kmetijskih pridelkov v letošnjem septembru za 0,3 odstotka nižja kot v septembru 2019, pa je bila v primerjavi s prejšnjim mesecem, torej avgustom 2020, za 22,5 odstotka višja. Ta delež

Foto: CG

še posebej odstopa navzgor v skupini poljedelstvo, kjer je bila vrednost odkupljenih pridelkov za 53,6 odstotka višja kot v septembru 2019. Podobno je bilo tudi z odkupljenimi žiti in industrijskimi rastlinami, medtem ko je bila vrednost odkupljenega krompirja nižja za 28,2, vrednost odkupljenih zelenjadnic pa je ostala na isti ravni. V primerjavi z letom prej so bile prodane večje količine sadja, cene pa so bile v povprečju nižje, a je bila kljub temu vrednost odkupljenega sadja za 39,8 odstotka višja kot v istem obdobju lani. Sta se pa znižali tudi vrednosti odkupljenih živali in živalskih proizvodov, in sicer odkupljene živine za šest odstotkov, mleka za 2,6 in jajc za 11,1 odstotka.

še posebej odstopa navzgor v skupini poljedelstvo, kjer je bila vrednost odkupljenih pridelkov za 53,6 odstotka višja kot v septembru 2019. Podobno je bilo tudi z odkupljenimi žiti in industrijskimi rastlinami, medtem ko je bila vrednost odkupljenega krompirja nižja za 28,2, vrednost odkupljenih zelenjadnic pa je ostala na isti ravni. V primerjavi z letom prej so bile prodane večje količine sadja, cene pa so bile v povprečju nižje, a je bila kljub temu vrednost odkupljenega sadja za 39,8 odstotka višja kot v istem obdobju lani. Sta se pa znižali tudi vrednosti odkupljenih živali in živalskih proizvodov, in sicer odkupljene živine za šest odstotkov, mleka za 2,6 in jajc za 11,1 odstotka.

Največ smo pojedli žit, sledi zelenjava

Sloenci smo v letu 2019 pojedli največ, v povprečju kar 120 kilogramov žit, poleg tega smo zaužili tudi 118 kilogramov zelenjave. Na naših kroznikih se je znašlo 91 kilogramov različnih vrst mesa, 75 kilogramov svežega sadja in 62 kilogramov krompirja. Očitno nam teknejo tudi jajca, saj smo jih pojedli 12 kilogramov, na jedilniku je bilo še pet kilogramov riža in skoraj kilogram medu.

Foto: SD

Sloenci smo lani v povprečju pojedli 118 kilogramov zelenjave.

Skrbnejše načrtovanje proizvodnje

Kot kažejo prve številke, k boljši in cenovno ugodnejši prodaji njihovih pridelkov vsaj za zdaj še niso pomagale niti visokoleteče besede o pomenu prehranske samooskrbe niti državne kampanje na to temo. Da nas bo epidemija postavila na realna tla, saj bomo zdaj morda lažje razumeli, kako pomembna je domača proizvodnja hrane, je že pred časom dejal prvi med ptujskimi kmetijskimi svetovalci Peter Pribožič. »Celo tisti agrarni ekonomisti, ki so dajali prednost koncentriranju proizvodnje v velikih sistemih, ob tem pa zanemarjali vlogo malih pridelovalcev, zdaj že priznavajo svojo zmotnost, saj so še kako pomembni vsi, ki obdelujejo kmetijske površine in redijo živali, torej pridelujejo in predelujejo ter s tem rešujejo samooskrbo, ki je strateško pomembna smer razvoja slovenskega kmetijstva,« je dejal,

a v praksi očitno še nismo tako daleč. Načrte za samooskrbo pa po njegovem prepričanju rušijo tudi trgovske verige, ki svoje police polnijo po sistemu »just in time«, ob pravem času, kar pomeni, da lahko vsak izdelek v zelo kratkem času zagotovijo iz tujine, zato pa ne potrebujejo zaloga v skladiščih. S takim načinom se je v preteklosti uničilo zanimanje za pridelavo doma. »Zdaj se je pokazalo, kako pomembno je, še posebej v kriznih razmerah, kot so sedanje, skrbno načrtovanje kmetijske proizvodnje. Kmetom zato svetujem spremembo kolobarja setve. Dobro bi bilo, da ga popestrijo in posejejo donosnejše kulture, ki jih primanjkuje na trgu. Na drugi strani pa je kmetijsko ministrstvo, ki mora take spremembe spodbuditi ter jasno podpreti ne le pridelavo, ampak tudi odkup slovenskih pridelkov. Za slednje pa na koncu seveda potrebujemo ozavečenega potrošnika.«

Senka Dreu

S sadjem samo še 30-odstotno samooskrbni

Nizke stopnje samooskrbe so se zaradi slabih vremenskih razmer v letu 2019 že pred epidemijo poslabšale, še posebej pri sadju, zelenjavi, medu in krompirju. Stopnja samooskrbe s sadjem je bila namreč zgolj 30-odstotna, nekoliko bolje je bilo z zelenjavo, kjer je samooskrba znašala 43 odstotkov, z medom smo bili 44-odstotno samooskrbni, s krompirjem pa je ta stopnja dosegla 47 odstotkov. Lani smo v Sloveniji pridelali 89.000 ton vsega sadja, zaradi slabega vremena pa je bila proizvodnja približno za polovico manjša od tiste v letu 2018. Se je pa samooskrba v tem času zvišala pri žitih, in sicer je dosegla 75-odstotno, pri mesu 81-odstotno in pri jajcih 95-odstotno stopnjo. Kot je razvidno iz podatkov državnega statističnega urada, samooskrba v zadnjih letih najbolj niha pri medu in žitih.

Foto: CG

Zavrč • Praznični december trka na vrata

Završki Božiček je pripravljen

Božiček se leto za letom ustavlja v Zavrču in obdaruje pridelne otroke. Pričakajo ga otroci s starši na kulturnem dogodku, ki je prilagojen najmlajšim. Za letošnji december bi izvedba tradicionalnega obdarovanja otrok obvisela v zraku, če se na občini ne bi domislili povsem drugačnega načina obdarovanja.

»Za praznično, božično obdarovanje otrok smo se dogovorili, da ga bomo izvedli na način, ki bo izvedljiv ne glede na ukrepe, ki bodo veljali v danem trenutku. Kulturnega programa za otroke ne bomo organizirali, tako zbiranja občanov ne bo. Darila bo po občini razvil Božiček sam. Otroci pri tem ne bodo prikrajšani za čarobnost dogodka, saj se bo do njih pripeljal v okrašeni kočiji. Otroci nas bodo počakali bodisi ob hišah ali na kakšnem prej dogovorjenem mestu. Verjamem, da bo za otroke to posebna izkušnja,« je načrte razkril župan Slavko Pravdič.

Foto: KG

Veroučenci v vlogi pastirjev na lanski uprizoritvi Živih jaslic.

Občina bo zagotovila sredstva za darila za vse otroke do 4. razreda osnovne šole, prav tako naj bi darila v vlogi Božička delili predstavniki občine. Pri razdeljevanju daril pa bodo sodelovali z završkimi člani Konjeniškega kluba Borl, ki bodo poskrbeli, da bodo tako Božiček kot darila varno prispeli na svoj cilj.

Izvedba Živih jaslic še visi v zraku

V preteklem letu so v Zavrču prvič uprizorili Žive jaslice. Za organizacijo sta poskrbeli občina in župnija, završki veroučenci pa so predstavo uprizorili. Na dogodku so sodelovali tudi Konjeniški klub Borl, družina Bratuša, člani Gasilskega društva, članice Društva gospodinj občine Zavrč in domači vinogradniki. Dogodek je bil med udeleženci dobro sprejet, organizatorji pa so zabeležili številčen obisk kljub nizkim temperaturah. Letos pa je organizacija zaradi nepredvidljivih ukrepov še vedno v zraku. »Če bo le možno, bomo dogodek izvedli v podobni obliki in zasedbi kot lani. Uprizoritev Živih jaslic je bila dobro sprejeta in si prizadevamo, da bi postala tradicionalna,« je pojasnil župan.

Četudi Živih jaslic ne bi bilo mogoče organizirati, bodo poskušali letošnjemu decembru pridihni praznično vzdušje vsaj s praznično okrasitvijo. Obseg okraševanja pa naj bi bil podoben kot v preteklem letu.

Karmen Grnjak

Pacinj • Investicije na področju gasilstva

V dveh letih do novega gasilskega doma

Stavba, v kateri deluje Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Pacinje, je stara in dotrajana ter posledično potrebna investicijskih del. Glede na njeno stanje prenova ni smiselna, zato so se gasilci skupaj z vodstvom ptujske občine že pred dvema letoma odločili za rušitev objekta in gradnjo novega. Investicija, vredna 306.000 evrov, bo v največjem deležu financirana iz občinskega proračuna. Gradbeno dovoljenje je bilo pridobljeno že leta 2018, nov gasilski dom pa bo predvidoma dokončan avgusta 2022.

Načrt, da v naslednjih dveh letih PGD dobi nov gasilski dom, so na ponedeljki mestni seji požegnali tudi ptujski svetniki. Potrdili so namreč investicijski projekt (DIIP).

Z naložbo, ki bo za gasilce še kako pomembna, bodo zagotovili funkcionalne prostore, ki bodo PGD Pacinje omogočali uspešno pripravo in izvedbo intervencij. Dobili bodo dodatne prostore za garažiranje gasilske in reševalne opreme ter skladiščenje rezervnih gasilnih sredstev, opreme in ostalega. Ne nazadnje pa bo nova pridobitev zagotavljala pogoje za izobraževanja, izvajanje vaj za vzdrževanje psihofizične kondicije in preverjanja znanja operativnih gasilcev. Od vsega tega je odvisno uspešno gasilsko delo, posledično pa tudi varnost občanov.

Za organiziranost, opremljanje in delovanje gasilstva so zadolžene lokalne skupnosti oziroma občine, ki morajo zagotavljati tudi sredstva za vzdrževanje in obnavljanje gasilskih sredstev in opreme. Ptujška občina temu namenja veliko pozornost. »Prostovoljno gasilsko društvo Pacinje izvaja naloge gašenja požarov v delu četrtne skupnosti Rogoznica, mestne občine Ptuj in ob večjih požarih tudi širše. Pri svojem delu uporabljajo tehniko, opremo in orodje, za ka-

Foto: CG

Stavba, v kateri deluje PGD Pacinje, je stara in dotrajana.

terih uporabo se je treba nenehno izobraževati in usposabljanje. Obstoječi gasilski dom je v zelo slabem stanju in ga je treba porušiti. Glede na trenutne potrebe jim primanjkuje ustreznih prostorov za namestitev omenjene tehnike, opreme in orodja, prav tako pa jim primanjkuje ustreznih prostorov za usposabljanje in delo društva na drugih področjih,« so nujnost

investicije predstavili na ptujski občini.

Aktivnosti so se začele leta 2018

Gradnja gasilskega doma je predvidena v naslednjih dveh letih. Občina bo zagotovila četrtilijona evrov, od tega približno 150 tisočakov naslednje leto, preostanek v letu 2022. Svoj delež bo prispevalo tudi PGD Pacinje, in sicer dobrih 56.000 evrov. Skupaj je vrednost investicije ocenjena na 306.800 evrov.

Pomislekovi na seji mestnega sveta, da se ta investicija uvrsti med plane in v proračune za prihodnja dva leta, ni bilo. Svetniki so DIIP potrdili brez besed in s tem dali zeleno luč, da se zadeve nadaljujejo v smeri, ki vodi do novega gasilskega doma. V pritličju nove-

ga objekta bo manjša dvorana in garaže za gasilska vozila, gasilska tehnika, opremo, kotlovnica, kjer se bo uporabljala zemeljski plin, sanitarni prostori (umivalnica, WC, tuš). V prvem nadstropju, mansardi, pa bodo pisarne, sanitarije in sejna soba.

Kot je razvidno iz terminskega plana izvajanja investicije, je postopek oddaje naročila za pripravo projektne dokumentacije zaključen, gradbeno dovoljenje UE Ptuj je bilo izdano že leta 2018. Rušitev starega objekta je predvidena spomladi prihodnjega leta. Javni razpis za izbiro izvajalca bo predvidoma objavljen še to leto, sama gradnja pa bo potekala v dveh fazah, in sicer v letih 2021 in 2022. Če bo vse teklo po načrtih, bo nov gasilski dom v celoti urejen in predan svojemu namenu avgusta 2022.

Dženana Kmetec

Na strehi še stare azbestne plošče

Stanje obstoječe stavbe je slabo: strešna kritina (salonitne plošče) je dotrajana in poškodovana od toče, enako leseno ostrešje, 655 zidakov objekta je butanih in vlažnih. V slabem stanju je tudi strop iz lesenih stropnikov, notranji ometi so vlažni in odstopajo od sten, temeljev pod butanimi stenami ni. V sklopu obstoječega gasilskega doma je ena garaža za garažiranje gasilske reševalne opreme, sejna soba in manjša dvorana.

Majšperk • Tradicionalnega miklavževanja letos zagotovo ne bo

Sprašujejo se, kako naj izvedejo obdarovanje otrok

V Sveti Trojici so sklenili, da bo letos Božiček otroke obdaroval brezstično. Tudi v Majšperku si želijo, da bi vsaj eden od treh dobrih decembrskih mož lahko z darovi narisal nasmeh na obraze mladih nadobudnežev, a ključno vprašanje ostaja neodgovorjeno – kako?

Slovenjgoriška občina poziva občane oz. starše otroke, ki so se rodili v letih 2014–2019, da na spletni strani izpolnijo obrazec za privolitev obdarovanja, nato pa bo predvidoma 19. decembra Božiček v družbi občinske uprave in župana opravil sprevod čez vsa naselja ter med potjo odlagal darila na pragovih hiš.

V Majšperku so v preteklih letih tradicionalno organizirali miklavževanje s programom za otroke, ki so ga pripravile domače vzgojiteljice in KUD Majšperk. Na prireditveni dan otroke vrsto let vabili pisno, vse do odločitve informacijske pooblaščenke, da pošiljanje vabil,

dopisov in drugih pisanj, četudi je morda povsem dobronamerno, ni dopustno. Zadnji dve leti so otroke, stare med 2 in 5 let, v kulturno-poslovni center vabili preko javnih občil, družbenih omrežij ... Takšen način je namreč po mnenju informacijske pooblaščenke primernejši in mora imeti prednost pred pošiljanjem vabil, saj tovrstno vabljenje ne zahteva obdelave osebnih podatkov otrok. Medtem ko so torej Majšperčani eno birokratsko prepreko zmogli premagati, pa bo 26. miklavževanje zaradi uveljavljene omejitve družjenja zagotovo odpadlo. A da otroci vendarle ne bi ostali prazni

Foto: Mojca Vtič

rok in da bi ljudje pozabili na tega be časa, je svetnik Kristijan Lovrenčič občinski upravi predlagal plan B oz. za zgled podal občino Sveta Trojica. Na pobudo svetnika je delno odgovorila svetnica Branka Vedlin, ki vsako leto aktivno sodeluje pri organizaciji miklavževanja: »Tudi o načinu obdarovanja od vrat do vrat smo že razmišljali, vendar če v ,normalnih' razmerah nismo smeli pridobiti naslovov otrok, enostavno ne vem, kako bi sedaj to izvedli. Ne vemo namreč, kje živijo otroci, ki bi bili upravičeni do darila.« Tudi županja Darinka Fakin se je strinjala, da so najrazličnejše pobude dobre, vendar morajo

upoštevati epidemiološko sliko in druge omejitve ter da bodo svetniki o tem še debatirali predvidoma na decembrski seji. »Pri obdarovanju od vrat do vrat je namreč nekoliko nerodno, da bi bili eni do darila upravičeni, spet drugi ne. Seveda pa si vsi želimo, da bi lahko otroke prijetno presenetili.«

Ne glede na potek epidemije pa bo tudi letos v Majšperku zasvetila novoletna jelka. »Vzgojiteljice so že sporočile, da bodo pripravile okraske,« je zaključila županja.

Lani je predšolske otroke v Majšperku že 25. leto zapovrstjo obiskal sveti Miklavž in mednje razdelil več kot 100 daril. Letos tako množičnega obdarovanja na enem mestu zagotovo ne bo. Ob tem je občina za Miklavževa darila prispevala 1.500 evrov in še 1.700 evrov za zimske urice v vrtcu.

Mojca Vtič

Štajerski **TEDNIK**
www.tednik.si

f Stajerskitednik t Stajerskitednik

Ormož • Rdeča cona v PBO polno zasedena

Sprejeli 20 pacientov od drugod

V Psihiatrično bolnišnico Ormož so paciente iz različnih bolnišnic po državi, pozitivne na covid-19, začeli premeščati v začetku novembra. Najbolj oddaljeni so prišli iz Splošne bolnišnice Novo mesto.

Zaradi velikega števila okuženih s koronavirusom je pred dobrim mesecem dni stopila v veljavo odredba, da morajo tudi psihiatrične bolnišnice zagotavljati cone za zdravljenje pacientov, ki potrebujejo zdravljenje zaradi koronavirusa. V Psihiatrični bolnišnici Ormož (PBO) so rdečo cono s petnajstimi posteljami v začetku oktobra že imeli vzpostavljeno, od takrat pa so sprejeli 20 pacientov iz drugih bolnišnic. »Pacienti so bili v začetku novembra k nam premeščeni iz bolnišnic Murska Sobota, Novo mesto, Celje, Topolšica, Ptuj in UKC Maribor. Trenutno imamo v oskrbi 18 pacientov, ki potrebujejo podaljšano bolnišnično zdravljenje,« je sredi novembra povedal Andraž Jakelj, direktor PBO.

Andraž Jakelj, direktor Psihiatrične bolnišnice Ormož

Kljub dodatnim nalogam in skrbem pri organizaciji dela se v PBO za zdaj ne soočajo s težavami, delo pa naj bi potekalo nemoteno. »Bolnišnico smo prostorsko dobro pripravili, poleg tega smo formirali ekipe zaposlenih, ki pri pacientih, premeščeni k nam na podaljšano bolnišnično zdravljenje, izvajajo zdravljenje in zdravstveno nego,« je pojasnil Jakelj.

Okužbe tudi med pacienti in zaposlenimi

V sklopu izvajanja primarne dejavnosti PB Ormož so sredi novembra skrbeli za 35 hospitaliziranih pacientov. »Trenutno nobeden izmed naših 35 pacientov ni pozitiven, smo se pa soočali s covid-19 pozitivnimi lastnimi pacienti,« je navedel Jakelj. Zanje imajo pripravljen ločen oddelek, prav tako pa nudijo rdečo cono s petnajstimi posteljami za okužene oskrbovance DSO Ormož.

V PBO so se okužbe pojavile tudi med zaposlenimi, vendar naj ne bi bile številčne. »Za zdaj ne beležimo tolikšnega upada zaposlenih zaradi bolniškega dopusta, da bi bilo ogroženo izvajanje dejavnosti. Kadra od drugod za zdaj ne potrebujemo,« je dejal Jakelj in ob dodal, da si osebje v bolnišnici medsebojno pomaga pri vseh opravilih.

V PBO so s svojim zdravstvenim kadrom nudili pomoč tudi drugim zdravstvenim zavodom, med njimi ptujski bolnišnici. Ob vzpostavitvi oddelka za podaljšano bolnišnično zdravljenje za paciente iz drugih bolnišnic so te zaposlene morali poklicati nazaj; razen enega zdravstvenega tehnika, ki še pomaga v murskosoboški bolnišnici.

Karmen Grnjak

Spodnje Podravje • Umrlo 22 starostnikov iz Doma upokojencev Ptuj

Stiske stanovalcev, svojcev in zaposlenih

Tudi v drugem valu koronavirusa ostajajo domovi upokojencev največja žarišča okužb. Število pozitivnih na covid-19 tako med stanovalci kot zaposlenimi iz dneva v dan raste, prav tako število hospitaliziranih in umrlih, a k sreči je visok tudi delež ozdravelih. Na Ptuj ugotavljajo, da večina stanovalcev okužbo preboli brez večjih zapletov, da pa nikakor ne gre za nedolžen virus. Umrlo je 22 okuženih stanovalcev – vsi so sicer imeli spremljajoče druge bolezni in so bili že prej v slabem stanju.

Od približno 19.000 stanovalcev v domovih po državi jih je aktivno okužena že skoraj desetina. Domovi torej ostajajo žarišča, starostniki pa najranljivejša populacija.

Ne umirja se niti število okuženih stanovalcev in zaposlenih v Domu upokojencev Ptuj; trend je še vedno naraščajoč. Direktorica Jožica Šemnički ugotavlja, da so razmere trenutno še obvladljive, a izboljšanja (še) ni na vidiku: »Zadnje dni se vrtimo v krogu. Vsak dan se nekaj stanovalcev, ki ozdravijo, vrne v svoje sobe, žal pa vedno znova odkrivamo nove okužene.«

Kadrovske težave rešujejo z dodatnimi zaposlitvami in pomočjo

Dodatni problem predstavlja dejstvo, da je bilo doslej v vseh petih enotah DU Ptuj okuženih tudi 38 zaposlenih, torej 12 % vseh delavcev. Glavnina okužb je v enotah Ptuj in Muretinci. Rešuje jih dejstvo, da so pred kratkim dobili nove sodelavce. »K sreči smo tik pred vzpostavitvijo rdeče cone zaposlili 15 sodelavcev v okviru ukrepa aktivne politike zaposlovanja in dva dodatno v programu javnih del,« pojasnjuje Šemničkijeva. Pomaga jim tudi ZD Ptuj, ki je zagotovil dodatnega zdravnika. Na

Foto: Črtomir Goznik

pomoč pa so jim priskočili še trije zaposleni v Zvezi društev za cerebralno paralizo Sonček Ptuj ter medicinska sestra ZD Ptuj. Slednja bo delala v rdeči coni v Muretincih. Najbolj primanjkuje zdravstvenih tehnikov.

Večina stanovalcev na srečo z milejšimi simptomi

V Domu upokojencev Ptuj večina okužba preboleva brez resnejših zapletov. Veliko jih je sicer imelo povišano temperaturo, pri posameznikih bolezni spremlja še kašelj, bruhanje, bolečine po

celem telesu. »Stanovalcem zagotavljamo ustrezno prehrano, veliko sadja in dodajamo D-vitamin, napitke ... Izrazito neješčim, in če imajo težave s požiranjem, dajemo enteralno prehrano in druge visoko kalorične beljakovinske napitke. Večina k sreči nima težav z dihanjem, manjše težave odpravi zdravstveno osebje v Domu, saj tudi tu oskrbimo stanovalce s kisikom. V primeru pojava težav z dihanjem pa so stanovalci napoteni v bolnišnico in tam ustrezno oskrbljeni,« pojasnjuje Šemničkijeva.

Širjenja ni možno povsem zamejiti

Kljub vsem ukrepom za zamejevanje (razkuževanje, dosledna uporaba osebne zaščitne opreme, merjenje temperature zaposlenim pred prihodom na delo, vsakodnevno vsem zdravim stanovalcem ter izobraževanja zaposlenih, stanovalcev in svojcev) se okužbi ni moč z gotovostjo izogniti.

Za stanovalce in svojce gotovo najbolj boleč ukrep je omejitev

Lani v dveh mesecih 22, letos 49 umrlih stanovalcev

Doslej se je v DU Ptuj okužilo več kot 160 stanovalcev, oziroma približno četrtina. Doslej je umrlo 22 stanovalcev, okuženih s covidom-19, razen dveh so bili vsi v bolnišničnem zdravljenju. »Izpostaviti velja, da so imeli vsi ti številne druge bolezni in bili že pred okužbo v slabem zdravstvenem stanju,« poudarja Šemničkijeva.

Kljub temu pa se je delež umrljivosti oktobra in novembra letos v primerjavi z letom 2019 zvišal. Lani je v teh dveh jesenskih mesecih umrlo 22 stanovalcev DU Ptuj, letos 49 stanovalcev – od tega 22 s koronavirusom (in drugimi boleznimi).

obiskov in gibanja stanovalcev, ki so nameščeni v sivi ali rdeči coni. Od minulega tedna so zdravim stanovalcem so jim omogočili sprehode v domski park v spremstvu osebja.

V ptujskem DU menijo, da so bili na drugi val dobro pripravljeni, a direktorica ob tem dodaja: »Žal imamo opravka z virusom, ki je bolj prilagodljiv od nas. Kljub velikim prizadevanjem vseh zaposlenih, ki predvsem v rdeči in sivi coni delajo v skrajno oteženih razmerah, nam okužbe ne uspe povsem zamejiti.«

Dženana Kmetec

Novih stanovalcev ne sprejemajo

Za razliko od nekaterih drugih domov na Ptuj ugotavljajo, da imajo za zdaj dovolj prostora za potrebno ločevanje bolnikov po conah (siva, rdeča). K temu pripomore tudi dejstvo, da ni novih sprejemov in se število stanovalcev (tudi zaradi smrti) zmanjšuje. Namestitve v dom je trenutno možna le v primeru kriznih razmer.

Ormož, Sveti Tomaž • Korona virus tudi v ormoških domovih za starostnike

Nekaj starostnikov zaradi okužbe v psihiatrični bolnišnici

V Centru za starejše občane Ormož se te dni borijo z okužbami s korona virusom. V enoti v Svetem Tomažu jim je po petih tednih uspelo širjenje okužbe zavezati, sredi novembra pa so se s prvimi okužbami srečali v ormoškem domu.

»Potrjene so bile okužbe pri štirih stanovalcih na lokaciji Sveti Tomaž. Nameščeni so bili v rdečo cono, iz katere se že vračajo. Nobeden s potrjeno okužbo ni imel simptomov, vsi so se počutili dobro,« je povedala Janja Jurkovič, direktorica CSO Ormož.

Medtem pa se je okužba razširila v matični enoti. »Za zdaj širjenje okužbe obvladujemo, nekateri naši varovanci so nameščeni v psihiatrični bolnišnici, za druge smo zagotovili rdečo cono znotraj CSO. Okužba pri naših varovancih za zdaj zdravstvenega stanja ni močno poslabšala,« je dejala Jurkovičeva. Pri tem pa je treba upoštevati tudi dejstvo, da

nekaj varovancev pred okužbo ni bilo v dobri zdravstveni kondiciji. Na obeh lokacijah so že pred zaznamovanjem okužbami močno spremenili delovne procese in vsakdan varovancev. Omejeno je druženje znotraj domskih aktivnosti, stiki s svojci pa niso mogoči. Sodelovanje s prostovoljci je v tem času zamrlo, delavnice so potekale v manjših skupinah, več pa naj bi bilo individualnih obravnav. Predpisane ukrepe pa so ob potrjenih okužbah morali zaostriži. »Zaradi okužb smo morali v Svetem Tomažu v celotni enoti vzpostaviti sivo cono. Zaposleni delajo v 12-urnih izmenah, pri tem pa uporabljajo posebno zaščitno opremo. Zaradi širjenja virusa

Foto: KG

Janja Jurkovič, direktorica Centra za starejše občane Ormož, pravi: »Upamo, da se bo stanje čim prej umirilo in so pred nami bolj brezskrbni časi, ko bodo naši stanovalci ponovno uživali dostojno jesen svojega življenja, kot si zaslužijo: preprosto, svobodno, nasmejeno, brez omejitev.«

se ne izvajajo skupinske dejavnosti. Ker je siva cona vzpostavljena že več tednov, je razpoloženo stanovalcev slabše,« je aktivnosti v domu predstavila Jurkovičeva in pojasnila, da je gibanje v domovih posledje omejeno na sobo ter individualne sprehode v spremstvu zaposlenega. »Da bi pomagali pri stikih z domačimi, zaposleni opravljajo video klice, pošiljajo fotografije ali pa stanovalcem pri tem pomagajo. Trudimo se na različne načine,« je še dejala Jurkovičeva.

Okužbe tudi med zaposlenimi

Ob okužbah med varovanci delo otežujejo tudi okužbe med zaposlenimi. Med skupno okoli 130 za-

poslenimi so doslej zabeležili devet okužb, od tega pa naj bi se štirje že vrnili na delo. Okužbe so zabeležili med zaposlenimi v obeh enotah in med zaposlenimi, ki izvajajo pomoč na domu.

Kljub temu jim delo uspeva dobro organizirati. »V času od marca smo zaposlili nekaj ljudi preko javnih del, koristimo programe usposabljanja na delovnem mestu, za pomoč smo prosili študente. Tako lahko še vedno zagotavljajo nemoten delovni proces po ustaljeni praksi. Ne glede na dodatni kader pa so zaposleni sprejeli številne dodatne zadolžitve in prilagojene delovne procese.

Karmen Grnjak

Slovenija, Podravje • Z interventnim zakonom vlada spreminja celo šolstvo

Proti izenačitvi vpisnih pogojev tako Šeruga kot Harbova

Vlada je v predlog šestega protikoronskega svežnja, torej zakona, ki naj bi bil namenjen izključno blaženju posledic epidemije, uvrstila tudi člen o izenačitvi vpisnih pogojev za maturante poklicne in splošne mature. V strokovni sferi je završalo. Proti izenačitvi vpisnih pogojev pa sta tako ravnatelj ptujske gimnazije Boštjan Šeruga kot ravnateljica Ekonomske šole ŠC Ptuj Darja Harb.

Na srednješolski ravni gimnaziji šolanje zaključijo s splošno maturato, dijaki strokovnih srednjih šol s poklicno maturato. Primerjava obeh matur pa je praktično nemogoča, meni ravnatelj Gimnazije Ptuj Boštjan Šeruga, še posebej se razlikujeta v standardih znanja in ciljih, ki jih preverjata. »Gimnazija pripravlja srednješolce na študij, medtem ko poklicne oziroma strokovne šole pripravljajo predvsem na poklic oziroma uvajanje v stroko. Izenačevanje vpisnih pogojev poklicne in splošne mature bi pomenilo veliko škodo za celoten slovenski prostor. Verjetno si še naprej želimo ostajati družba znanja in družba, v kateri bo znanje dobilo še večji pomen, kot ga trenutno ima. Z izenačitvijo vpisnih pogojev bi storili ravno nasprotno,« je prepričan. Ob tem poudarja, da je že sedaj dijakom, ki končajo na primer strojno šolo s poklicno maturato in opravijo še peti predmet splošne mature, omogočen študij strojništva na univerzitetni ravni. »Ob tem je treba poudariti, da se

izbrani peti predmet opravlja na eni izmed gimnazij s standardi znanja splošne mature.«

Zahtevnosti matur ni mogoče primerjati

Tovrstna odločitev vlade, ki naj bi sledila strokovni oceni Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu, preseneča tudi ravnateljico Ekonomske šole ŠC Ptuj Darjo Harb. Harbova sicer priznava, da je zagovornica možnosti, da se dijaki s petim predmetom na poklicni maturi lahko vpišejo v univerzitetne programe na svojem strokovnem področju, a na drugi strani poudarja, da se zahtevnost gimnazijskih in strokovnih programov močno razlikuje. »Gimnazijci pridobivajo nedvomno večjo širino pri splošnih znanjih, ki so jim v nadaljnjem študiju tudi na strokovnih področjih dobra podlaga, medtem ko so strokovne šole usmerjene v poglobljanje specifičnih strokovnih znanj. Ta pa dajejo dijakom nedvomno potrebno podlago za visokošolske strokovne progra-

Foto: CG

Primerjava obeh matur pa je praktično nemogoča, meni ravnatelj Gimnazije Ptuj Boštjan Šeruga.

me, tistim najboljšim pa s petim predmetom tudi za univerzitetne programe, seveda na njihovem strokovnem področju.«

»Spreminjanje sistema v tem času ni primerno«

Ob tem bode v oči tudi način sprejemanja. Vlada je sporni člen, ki bi imel daljnosežne posledice,

Poslanci državnega zbora bodo o predlogu zakona o interventnih ukrepih za omilititev posledic drugega vala epidemije po nujnem postopku razpravljali na izredni seji, ki bo jutri, 25. novembra. Šolsko ministrstvo pa je že sporočilo, da v okviru zakonodajnega postopka šestega protikoronskega svežnja ne bo vztrajalo pri rešitvi, po kateri bi se v času epidemioloških razmer izenačili pogoji poklicnih in splošnih maturantov za vpis na fakultete.

Foto: CG

Tovrstna odločitev vlade, ki naj bi sledila strokovni oceni Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu, preseneča tudi ravnateljico Ekonomske šole ŠC Ptuj Darjo Harb.

uvrstila v interventni zakon za blaženje posledic epidemije v obdobju t. i. drugega vala. Zato ne preseneča oster odziv številnih strokovnih inštitucij oz. združenj od Skupnosti splošnih gimnazij, Skupnosti strokovnih gimnazij do Državne komisije za splošno maturato.

podlage v epidemiološki situaciji omogoča izenačevanje vpisnih pogojev med dijaki poklicne mature in splošne mature ter tako v privilegiran položaj postavlja en del srednješolske populacije – maturante poklicne mature. Šolski sistem je premišljen sistem in vsakršna sprememba, kot je spreminjanje prehanja med posameznimi stopnjami izobraževanja, lahko povzroči nepopravljive posledice.«

Tudi Harbova meni, da vlada ni izbrala primernega trenutka za spreminjanje šolskega sistema in torej oblikovanje tako pomembnih odločitev. »Že sam način izobraževanja v zadnjem letu in dejstvo, da ne vemo, kako dolgo bo ta način (oz. drugačen način od običajnega) trajal, bo pustil na tej generaciji mladih, ki so trenutno v izobraževalnem procesu, veliko nepopravljivih posledic. Poseganje v tovrstno problematiko v tem času ni primerno, zahteva veliko več časa in razprav vseh deležnikov v izobraževanju.«

Mojca Vtič

Ptuj • Večina ptujskih dijakov se izobražuje v domačem kraju

Na ŠC Ptuj novih srednješolskih programov prihodnje leto ne bo

Šolski center Ptuj, ki pod skupnim imenom združuje štiri srednje in višjo strokovno šolo, je lani na šolsko ministrstvo naslovil predlog po novem programu – tehniški gimnaziji. Odgovor pristojnih je bil negativen. Letos se za oblikovanje novih programov niso odločili.

»Za naslednje šolsko leto ne načrtujemo novih programov, si pa prizadevamo za prenovo poklicnega in strokovnega izobraževanja ter za prenovo višješolskih programov,« je dejal direktor Šolskega centra Ptuj Oton Mlakar. Število vpisanih dijakov na Šol-

skem centru je po oceni Mlakarja sicer zadovoljivo, in kot ugotavlja, jim je vendarle uspelo nekoliko zajeziiti množičen odhod mladih v Maribor. Kljub temu pa se še vedno večina srednješolcev iz Spodnjega Podravja, seveda tudi na račun programov, ki se na Ptujem

izvajajo, odloči za srednješolsko izobraževanje v štajerski prestolnici. Po podatkih statističnega urada je bilo v lanskem šolskem letu v Spodnjem Podravju (brez občine Slovenska Bistrica, ki premore skoraj 1.000 srednješolcev) nekaj manj kot 4.000 dijakov, na Šolskem

Število dijakov v šolskem letu 2019/2020 po občini stalnega prebivališča in šolskega zavoda

	Ljutomer	Maribor	Murska Sobota	Ormož	Ptuj	Ruše	Slovenska Bistrica
Benedikt	-	100	3	-	1	2	-
Cerkvenjak	-	67	-	-	6	5	-
Cirkulane	-	15	-	1	52	-	-
Destrnik	-	33	-	2	57	5	-
Dornava	1	37	2	4	55	1	-
Gorišnica	1	50	2	15	101	2	-
Hajdina	-	54	-	1	88	-	-
Juršinci	-	24	1	4	44	-	-
Kidričevo	-	134	-	-	71	6	1
Lenart	-	278	5	-	7	-	-
Majšperk	-	64	-	-	62	-	2
Makole	-	49	-	-	5	1	17
Markovci	-	45	1	9	78	1	-
Ormož	15	93	26	70	167	11	-
Podlehnik	-	14	-	-	40	-	-
Ptuj	1	203	1	22	500	15	1
Slovenska Bistrica	-	592	-	-	9	18	300
Središče ob Dravi	8	9	4	6	24	1	-
Starše	-	141	-	-	10	8	-
Sveta Ana	-	82	1	-	-	1	-
Sveta Trojica	-	74	-	-	2	1	-
Sveti Andraž	-	20	1	-	17	2	-
Sveti Tomaž	7	20	9	5	41	3	-
Trnovska vas	-	18	-	1	31	-	-
Videm	-	50	-	5	101	3	-
Zavrč	2	13	1	3	33	-	-
Žetale	-	10	-	-	32	1	-
Skupaj	35	2289	57	148	1634	87	321

Vir: SURS

Foto: Črtomir Goznik

centru Ptuj pa letno beležijo okrog 1.400 dijakov. Kje torej mladi iz Spodnjega Podravja pridobivajo srednješolsko izobrazbo? Največ Ptujčanov se izobražuje v domačem mestu, in sicer kar dobri dve tretjini mladostnikov, za Ptuj se je odločila tudi večina srednješolcev iz Dornave, Cirkulan, Gorišnice, Vidma, Žetala, Ormoža, Markovcev, Podlehnik ... Na drugi strani pa skoraj polovica Kidričanov

obiskuje srednješolske programe v Mariboru, prav tako na največje mesto v severovzhodni Sloveniji prisegajo dijaki iz Slovenske Bistrice, Lenarta, Starš, Svete Ane, Benedikta. Med bližnjimi izobraževalnimi kraji pa so še Slovenska Bistrica (kjer se je izobraževalo nekaj čez 300 dijakov, večina prav Bistričanov), Ormož in Ruše.

Sicer pa se vsaj v Ormožu nadejajo, da bo njihova občina v

prihodnjem šolskem letu obseg šolajočih se mladih v svoji občini še povečala. Ormoška gimnazija je letos na šolsko ministrstvo posredovala predlog za vzpostavitev novega šolskega programa v šolskem letu 2021/2022, to je programa zdravstvene nege. Odgovor naj bi prejel do konca januarja, ko bo objavljen tudi razpis za vpis v srednje šole.

Mojca Vtič

Znak »izbrana kakovost – Slovenija« označuje izdelke preverjene kakovosti.

Simbol odgovornosti pridelovalca in potrošnika

Sadje z znakom »izbrana kakovost – Slovenija«? Preverjeno odlično!

Oznake, kot sta »domače« in »s kmetije«, nas potrošnike prepričujejo o kakovosti in posebnih lastnostih živil, tudi sadja. Kako ločiti zrno od plev? V pomoč potrošnikom pri izbiri kakovostnega slovenskega sadja in izdelkov iz sadja je nacionalni znak »izbrana kakovost – Slovenija«.

Potrošniki pričakujemo, da je hrana varna in kakovostna. Da ima ustrezne certifikate, četudi morda ne poznamo njihovih podrobnosti. Govorili smo z Robertom Rojkom, direktorjem Inštituta za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu Maribor (Kon-cert) in vodjo ekološke pridelave, ki nam je pojasnil nekaj podrobnosti o lastnostih sadja, označenega s tem nacionalnim znakom. Kot pravi g. Rojko, se v postopkih kontrole in certificiranja preverja in potrjuje skladnost postopkov pridelave, predelave, skladiščenja in označevanja kmetijskih pridelkov in živil ter skladnost proizvodov z veljavnimi predpisi in različnimi standardi. »Po izpolnitvi vseh kriterijev pridelovalci in predelovalci prejmejo certifikat, ki jim daje pravico do uporabe znaka, v tem primeru znaka 'izbrana kakovost – Slovenija'.

»Izbrana kakovost« je nacionalna shema kakovosti, ki je namenjena kmetijskim pridelkom in živilom s posebnimi lastnostmi, ki se nanašajo na sestavo, do okolja prijazno pridelavo, kakovost surovin, dobrobit živali, posebno

zdravstveno varstvo živali, način krmljenja, dolžino transportnih poti, predelavo. Do zdaj so bile v Sloveniji potrjene specifikacije za tri skupine živil: goveje, prašičje in perutninsko meso, mleko in mlečni izdelki ter sadje in predelani izdelki iz sadja. Znak potrošniku zagotavlja, da gre za sadje oziroma izdelke iz sadja s posebnimi lastnostmi, ki so redno kontrolirani ter v celoti pridelani in predelani v Sloveniji. »Uporabljajo ga lahko samo tisti pridelovalci oziroma predelovalci, ki so od imenovanih certifikacijskih organov pridobili certifikat o skladnosti sadja oziroma izdelka iz sadja s potrjeno specifikacijo. Uporaba znaka »izbrana kakovost – Slovenija« je po pridobitvi certifikata obvezna,« še dodaja Rojko.

Kot pravi, lahko potrošniki znaku »izbrana kakovost – Slovenija« zaupajo, saj ob nakupu sadja in izdelkov s tem znakom dobijo živilo višje kakovosti iz svoje bližine. »Znak 'izbrana kakovost – Slovenija' je simbol odgovornosti tako pridelovalca oziroma predelovalca kot potrošnika.«

Robert Rojko,
direktor Inštituta
Kon-cert

Za spodbujanje uživanja lokalnega sezonskega sadja in izdelkov iz sadja slovenski pridelovalci in predelovalci v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izvajajo promocijsko kampanjo s sloganom »Najboljše imamo doma«. Kampanja pod okriljem nacionalnega projekta »Naša super hrana« je namenjena ozaveščanju, da imamo v Sloveniji veliko pestrost sadnih vrst visoke kakovosti, ki so dostopne vse leto. Hkrati lahko potrošniki na trgovskih policah najdejo sadje in izdelke iz sadja z znakom »izbrana kakovost – Slovenija«, ki je jamstvo za preverjeno kakovost, slovensko pridelavo in predelavo ter dodatno neodvisno kontrolo.

~ NAŠE SUPER SADJE ~

www.nasasuperhrana.si nasasuperhrana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO
IN
SLOVENSKI PRIDELOVALCI
IN PREDELOVALCI SADJA

Najboljše imamo doma

Znak "Izbrana kakovost - Slovenija"
na sadju zagotavlja:

- dodatne kontrole,
- višjo kakovost,
- pridelavo in predelavo v Sloveniji.

Preverjeno odlično!

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**
IN
**SLOVENSKI PRIDELOVALCI
IN PREDELOVALCI SADJA**

~ NAŠE SUPER SADJE ~

www.nasasuperhrana.si [nasasuperhrana](https://www.facebook.com/nasasuperhrana)

SKRINJA SLOVENSКИH VIŽ – ANSAMBEL APLAVZ

Polka Moja štirka in pesem za Tima Gajserja

Ansambel Aplavz prihaja iz pod Donačke gore, iz občine Rogatec. Na narodno-zabavni sceni je že od leta 1997, polnih 23 let. Sestavljajo ga Izidor Kitak (harmonika, klaviature, vokal), Robert Potočnik (kitara, vokal), Boris Kidrič (bas kitara, tamburice, vokal), Maksimiljan Sovič – Maks (klarinet, saksofon, vokal) in Andrej Belšak (trobenta, vokal), po stažu najmlajši član ansambla, za katerega je bila letošnja zadnja septembrska sobota nepozaben dan, saj je poročil. V ansamblu po tej poroki ni več samskega člana.

„V ansamblu Aplavz korona čas, ko so odpadli številni nastopi, preživljamo pri ustvarjanju novih skladb. Ko se nam je lani v maju 2019 pridružil Andrej Belšak, smo pridobivali na svežem, drugačnem prizvoku. Ker je ansambel po sedemnajstih letih oktobra 2019 zapustil Sašo Dobnik, smo ostali fantje še bolj zagrizli v delo in nove ideje, da so naši poslušalci dobili Aplavz resnično v odlični kondiciji. Nastopi so se vrstili, kot že dolgo ne, ampak nam je žal ta korona čas odvezel nastope v živo, zato smo se posvetili k ustvarjanju novih skladb in snemanju. Tako naša pesem Moja štirka tekmuje za Naj polko Gorenca. Ta ista skladba pa je v teh dneh prejela tudi nagrado iz naslova razpisa sklada ZSVGS 2020 (Zveze

Foto: zasebni arhiv

sindikato vseh glasbenikov Slovenije), ki spodbuja produkcijo tudi v koronakrizi, da le-ta ne bi zamrla,“ je v imenu ansambla povedal Boris Kidrič, tudi ustanovni član ansambla, skupaj z Izidorjem Kitakom in Robertom Potočnikom.

Posneli so tudi pesem za našega šampiona Tima Gajserja, saj vse člane navdušujejo izjemni uspehi slovenskih športnikov v svetu, še posebej pa, če prihajajo iz njihove sosesčine. Ideja o pesmi za šampiona Tima se je kot prvemu porodila Izidorju Kitaku med vzponom na Donačko goro, štajerski Triglav. „Doslaj

namreč Timu Gajserju v čast še nihče ni napisal pesmi. Po vrnitvi domov sem poklical izvrstnega tekstopisca Igorja Pirkoviča in mu predstavil idejo. Že po nekaj urah je poklical nazaj in povedal, da ima tekst. Naredil je srčno besedilo, dodal je tudi osnovno melodijo, ki sva jo do delala z Bojanom Lugaričem, vse pa smo posneli v studiu Lugoton. Pesem je že prišla tudi na ušesa Tima Gajserja, ki je pesem sprejel z navdušenjem. Nekateri mediji pa so to pesem že kar proglasili kot himno za Tima,“ je nastanek pesmi opisal Izidor. Moja štirka in pesem za Tima

Gajserja pa nista edini skladbi, ki so ju aplavzovi predstavili v korona obdobju. Basist skupine Boris Kidrič je napisal prav posebno pesem Pozdravljena v belem, ki jo je odpel sam Andrej Belšak svoji izvoljenki Valeriji, s katero se je poročil zadnje septembrsko soboto. Premierno je bila skladba predvajana na Radiu Ptuj.

Aplavzi pa še naprej pridno ustvarjajo, pripravljajo nove skladbe, ki nastajajo na daljavo, zato tudi komaj čakajo, da se bodo lahko ponovno družili na skupnih vajah. Skupaj z vsemi ljubitelji narodno-zabavne glasbe in glasbe sploh, pa tudi komaj čakajo, da se bodo lahko občinstvu ponovno predstavili na odrih. Glasbo ustvarjajo za poslušalce, za ljudi, da se sprostijo in uživajo. S svojo glasbo želijo razveseljati še dolgo.

MG

VSAK ČETRTEK OB 20. URI ORFEJČKOVA LESTVICA POSKOČNIH 5

1. PETOVIA KVINTET - Ena je le domovina
2. Ans. ŠTRAVS - Mamina sivka
3. PEKLENSKI MUZIKANTJE - Podaj roko
4. Ans. TIK TAK - Le ljubezen prinaša svoj čar
5. Ans. PLUS - Pravo dekle

Glasujem za:

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Tel. številka: _____

Glasujete lahko tudi na www.radio-ptuj.si ali Facebook – Luka in PepiGlasovnico pošljite na dopisnici na naslov: **Mega Marketing d.o.o., p.p.13, 2288 Hajdina**

Podravje • Novo v trgovinah KZ Ptuj

Domače dobrote

V treh poslovalnicah Kmetijske zadruge Ptuj, in sicer v Markovcih, Dornavi in Trnovski vasi, so uredili prodajne koticke z domačimi izdelki blizu doma.

Na policah, ki jih kupci že pridno praznjuje, je mogoče izbirati med domačimi sokovi, kisi, olji, medom, marmeladami, džemi, posušeno in mleto zelenjavo, kislim zeljem in repo, vloženo zelenjavo, kompoti, zelenjavnim čipsom, piškoti, testenami in jabolčnimi krlji. Poleg domačih dobrot pa so naprodaj tudi izdelki pridnih rok domačih mojstrov, med njimi lesene deske, predpasniki, futrole in pletene košarice.

Projekt Lokalno v lokalnem sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Slovenija v okviru programa CLLD. Skupaj s promocijo lokalnih izdelkov in dobaviteljev, ki so vključeni v projekt Lokalno v lokalnem, je Kmetijska zadruga Ptuj na svoji facebook strani pravkar začela tudi z nagradno igro, ki bo trajala do 15. decembra, nagrajenci pa bodo prejeli domače dobrote, ki so sicer naprodaj v omenjenih treh poslovalnicah KZ Ptuj. **SD**

Foto: SD

V novih prodajnih koticah poslovalnic KZ Ptuj v Markovcih, Dornavi in Trnovski vasi so naprodaj domače dobrote lokalnih ponudnikov.

Ormoško • Celotedenska akcija knjižnice za povezovanje

Ormoška knjižnica praznuje virtualno

Letošnje praznovanje tedna slovenskih splošnih knjižnic je potekalo pod sloganom »Moja knjižnica povezuje«. Poudarek celotedenske akcije je predaja sporočila, da so knjižnice za svoje uporabnike vedno dostopne. V ormoški knjižnici so v duhu aktualnih ukrepov pripravili virtualno predstavitev knjižnice, tako osrednje kakor tudi treh krajevnih knjižnic.

V tem jesenskem obdobju so v knjižnici Franca Ksavra Meška Ormož vsako leto organizirali prireditve, na katere so vabili obiskovalce. Letos prireditve niso mogli organizirati, zato praznovali drugače, virtualno.

»S predstavitvami smo obiskovalce virtualno popeljali po krajevnih knjižnicah v Središču ob Dravi, Sv. Tomažu in Ivanjkovcih. Kaj leži na knjižnih policah, kdaj so knjižnice odprte, na katere dogodke smo vas in vas še bomo vabili v prihodnosti,« so povedali v knjižnici. Akcija je namenjena vsem, pomeni pa tudi odlično priložnost, da se z delovanjem in ponudbo knjižnice seznanijo tisti, ki jo obiskujejo manj pogosto. Poleg tega kot novost ponujajo tudi nakup darilnega bona knjižnice.

Največji izziv, s katerim se vse knjižnice srečujejo letos, je zagotavljanje dostopnosti do knjižnega gradiva. Čeprav so v preteklosti že omogočali izposajo knjig z minimalnim stikom, pa so ob spomla-

danskih ukrepov tudi v Ormožu morali zapreti vrata. Sedaj zaprtje ni potrebno, so pa v veljavi ukrepi, ki jih je treba spoštovati.

»V izposajo ponujamo številna najrazličnejša gradiva in vsebine. »Dostop do knjižnih polic je omogočen v vseh enotah knjižnice,« je

zagotovila direktorica Milica Šavara. Pri tem so v veljavi omejitve v zvezi s številom oseb, ki so lahko v zaprtem prostoru. V osrednji knjižnici v Ormožu se tako lahko hkrati nahaja do 30, v krajevnih pa največ po dva obiskovalca. »Če obiskovalci do nas ne morejo, pa

smo še vedno dostopni s številnimi brezplačnimi elektronskimi storitvami. Med drugim imajo člani knjižnice dostop do branja najnovejših števil dnevnih časopisov in revij preko spletne storitve,« so še dodali v knjižnici.

Karmen Grnjak

Foto: Knjižnica Ormož

»Vse enote knjižnice – v Ormožu, Središču ob Dravi, pri Svetem Tomažu in v Ivanjkovcih, obratujejo po običajnem delovnem času. V skladu s predpisi omogočamo dostop do knjižnih polic in izvajamo izposajo,« je povedala Milica Šavara, direktorica Knjižnice Franca Ksavra Meška Ormož.

Zeleni nasveti**Tudi jesen se počasi končuje**

Delo na vrtu se počasi zaključuje. Upam, da ste tudi z gnojem že pognojili, saj počasi postaja prehladno tudi za to.

Če vam ni uspelo, zložite gnoj na največ 1 m visoke kupe. Kup naj bo narejen tako, da je v sredini višji, saj mora voda odtekati in prav pozimi je lahko največ. Višji pa ne sme biti, saj bo drugače zaradi teže mase iz njega iztisnjena preveč zraka. Zračnost pa je nujno potrebna za uspešno kompostiranje. Kup nato prekrijte s kakšnim naravnim materialom. Najuporabnejša je sicer koruznica. Lahko gre tudi za trstiko, slamo, seno ..., le da je kup zaščiten. Tako se bo gnoj kompostiral in bo nekoliko kasneje spomladi tudi uporaben. Svež, čeprav odležen gnoj pa spomladi bolj škodi kakor koristi mladim vrtninam na vrtu.

Že vrsto let so polži res nadležni na vrtu

Rdeči lazarji, kot je pravilnejše ime rdečega polža, naj bi k nam res prišli in španskega polotoka, vendar to ni povsem res. Gre v bistvu za celinskega polža, ki se je žal v preteklih letih pri nas preveč razmnožil. Sama menim, da je vzrok tega navdušeno, množično pobiranje polžev s hišico v devetdesetih letih prejšnjega stoletja.

Kako si lahko pomagamo tudi brez kemije

Nekemijskih načinov zatiranja lazarjev je več, vsi pa pomenijo dolgotrajno, sistematično delo. Najbolj pa se obnesejo kombinacije različnih ukrepov.

Prvi korak je odstranjevanje vseh možnih skrivališč polžev. Skrivališča so vse grmovnice in višje rastline v bližini zelenjavnega vrta. Tudi kompost ne sme biti preblizu naše zelenjave. Tudi neobdelana, zapleveljena sosednja zemljišča so idealna skrivališča za polže, zato se poskušajte dogovoriti s sosedom, da plevel pokosi. Drugače pa ob meji s takim zemljiščem zasadite katero izmed cvetlic, ki polžem smrdijo.

Pobiranje se še vedno najbolj obnese

Polže pobiramo vedno zelo zgodaj zjutraj. Na potke postavljene deske so lahko zatočišče polžev. Najprej pogledamo tam. Polži se čez dan skrivajo v živih mejah, sencih pokrovnih rastlin, kompostu, tudi tam jih lahko poiščemo in pobereemo. Nekatere rastline: žametnice, hoste, zeleno zelje privlačijo polže, v njihovi bližini jih vedno najdemo in pobereemo. Lahko nastavljam tudi rezine ali olupke surovega krompirja, skupaj z njimi zjutraj odstranimo polže, lahko uporabimo tudi jabolka, liste solate ... Baje se odlično obnese s pivom napojena kuhinjska krpa. Nastavimo jo zvečer in že čez kakšno uro jih pobereemo prvič. Prav tako gremo polže na njej ponovno pobrat še zjutraj.

Naj pa povem, da polžev nikoli, res nikoli ne apnimo ali solimo. S tem naredimo ogromno škodo zemlji, polži pa se pogosto iz tega izvlečejo in preživijo. Nekateri imajo navado, da jih naberejo v posodice in potem posolijo ali apnijo. A kamorkoli boste to maso potem odložili, povsod bo potencialni okuževalec okolja.

Foto: Miša Pušenjak

Preprečimo polžem pot na vrt

Med gredice ali okoli gredic ogroženih vrtnin in cvetlic nasujemo snovi, ki jim onemogočajo gibanje, polži zaradi njih izločajo veliko slin in tudi slabijo, ne morejo pa prečkati te zapreke, naše vrtnine so zavarovane. Te snovi so: kamena moka, kremenčevi peski, žagovina, apnena moka. Plast snovi naj bo široka najmanj za širino dlani. Seveda jo moramo večkrat obnavljati, vedno pa po dežju, da bo zaščita učinkovita.

Med gredice ali okoli gredic posejemo belo gorjušico (*Sinapis alba*), ki s svojimi izločki zadržuje polže od gredic. Če jo sejemo med vrstice, jo seveda režemo ves čas, da ostaja nižja od naših vrtnin.

Listje nekaterih rastlin s svojim vonjem odvrča polže: to so gozdna praprotnica, bezeg, vratič, preslica, rman in tuja ali klek. Nabiramo jih in uporabimo za zastirko okoli ogroženih vrtnin, pomešamo jih tudi med slamo, če z njo zastiramo vrt. A tudi to zastirko je treba redno obnavljati. Žal so letos polži očitno postali precej odporni na vonj teh rastlin, še vedno pa je smiselno, da jih nastavljam kar na debelo po poteh.

Naravni sovražniki

Poskrbimo, da se na našem vrtu zadržujejo naravni sovražniki polžev. To so predvsem ježek, ki je na vrtu zelo koristna žival, pa tudi krastače in slepci. Na ježke pazimo tudi na cesti, saj jih na žalost najdemo veliko poveženih. Če je le mogoče, si omislimo na vrtu vodni motiv, morda se bodo tja naselile tudi krastače. Nikakor pa jih ne preganjamo z vrta, saj so izredno koristne, uničujejo tudi mnoge druge škodljivce. Polžev se ne branijo tudi kače.

Polžem smrdijo mnoge cvetlice. Te zasadimo ob robu vrta in gredic. Te cvetlice so: kalifornijski mak, črnika oz. nigella, kapucinke, glavinec oz. centaurea, cosmossulfureus oz. kozmeja, vrtni ognjič, iberisali grobelnik, statice: suhe rože, čebula in česen (letos so česen žal celo pojedli), žajbelj, timijan.

Lahko si naredimo tudi pripravek: poparek iz pobranih polžev odganja preživle živali, zato z ohlajenim in precejnim poparkom poskropimo ogrožene posevke. Sama tega ne zmorem uporabljati, saj je precej umazano delo. Tudi pripravek iz čebule ali česna jih bo pregnal.

Pripravki

V trgovinah dobite tudi pripravke, ki pokončajo te škodljivce. Teh pripravkov ni treba trositi med ogroženimi rastlinami in po njih. So namreč zelo okusni za polže, zato jih sami poiščete in se z njimi posladkajte.

Miša Pušenjak

Kaj bomo danes jedliPripravila: **Alenka Šmigoc Vinko**

TOREK	SREDA	ČETRTEK	
piščančja obara, ajdovi žganci, zdrobovo pecivo s skuto in jabolki	segedin golaž, krompir v kosih, makove rezine	zelenjavna juha, špageti po bolonjsko, kumarična solata, breskov kompot	
PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK
milijonska juha, čebulni zavitek, zeljna solata z majonezo, jabolčna čezana	piščančji paprikaš, testenine, motovilec, kvašeni marmeladni rogljički	juha, goveji zrezki s pršutom, riž, zelena solata, ledeni veter	grahova kremna juha, krompirjevi polpeti, endivija, sadje (mandarine)

Goveji zrezki s pršutom

Sestavine: 4 goveji zrezki (pusti, ne preveč debeli), 4 velike čebule, 4 stroki česna, 200 g pršuta, olje, moka, olive (brez koščic), poper, sol, origano.

Goveje zrezke malo potolčemo in jih natremo z malo soli (pršut, ki ga bomo uporabili kasneje, je slan!), origanom in poprom. Na hitro jih popečemo na segretem olju, da zakrknjejo in postanejo malo rjavi, nato jih preložimo v drugo posodo. Na olje, ki je ostalo, damo nasekljano čebulo in česen. Malo popražimo in dodamo zrezke. Zalijemo z vročo vodo in dušimo do mehkega. Ko voda povre, dodamo narezan pršut, da se na hitro popeče. Dolijemo še malo vode in potresemo z moko, da se omaka zgosti. Na koncu dodamo še na kolobarčke narezane olive.

Zdrobovo pecivo s skuto in jabolki

Sestavine: 1 kg jabolk, sok in lupina 1 limone, 500 g sveže rikote li podobnega sira (lahko pasirana skuta), 5 jajc, 1 žlička soli, 225 g sladkorja, 125 g masla ali margarine, 100 g pšeničnega zdroba, 2 vanilijina sladkorja.

Iz beljakov in žličke soli stepemo sneg. Posebej penasto umešamo rumenjake, sladkor in vanilijo. Dodamo zmehčano maslo in dobro premešamo. Postopoma vmešamo skuto, zdrob in sneg. Nazadnje dodamo olupljena, na tanke lističe narezana jabolka, ki smo jih prelili z limoninim sokom in po njih potresli naribano limonino lupinico. Premešamo z veliko žlico. Pekač namažemo in vanj vsipljemo pripravljeno maso. Pečemo okrog ene ure pri 180 stopinjah Celzija (ali je pecivo pečeno, preverimo z zobotrebcom).

Najboljše imamo doma

Raznolikost slovenskih pokrajin nam daje bogastvo sezonskega, lokalno pridelanega sadja, ki je skrbno obrano, ko je primerno zrelo in v najkrajšem času najde pot do naše mize.

Uživajmo lokalno sezonsko sadje!

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**
IN
**SLOVENSKI PRIDELOVALCI
IN PREDELOVALCI SADJA**

~ NAŠE SUPER SADJE ~

www.nasasuperhrana.si nasasuperhrana

Naročite Štajerski TEDNIK

Vsak naročnik dobi:

- 20% popust pri malih oglasih
- revija STOP (spored)
- brezplačne priloge Štajerskega tednika (Kakovost bivanja, Avtodrom, Slovenske počitnice, Gremo na počitnice, Stotin, Kronika leta ...)
- poštna dostava.

Dvakrat tedensko aktualni dogodki iz Spodnjega Podravja s Prlekijo ter pregled dogajanja v Sloveniji in po svetu.

NAROČILNICA ZA Štajerski TEDNIK

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Davčna številka: _____

Telefon: _____

Datum naročila: _____

Podpis: _____

RADIO TEDNIK Ptuj d.o.o.
Osojnikova c. 3
2250 Ptuj

NE SPREGLEJTE!
Od ponedeljka, **23. novembra**, vas na prodajnih mestih čaka revija samih dobrih novic

POMAGAJ SI SAM

Revija samih dobrih novic tokrat predstavlja:

Krepčila iz kuhinjskega lonca
STARI SLOVENSKI ZDRAVILNI RECEPTI
iz zbirke Marije Merljak

Ming-San Shih, zdravnik TKM
HRANA, PO KATERI HREPENITE, lahko razkriva neravnovesje v telesu

Osebnih trenerji o najni vadbi doma
NO, KAKO ZAČETI?

Robert Strniša o učinkih aronije
NE POMNIM, KDAJ SMO BILI NAZADNJE BOLNI

Nikoli končana bitka?
KAKO SE ZNEBITI VOLUHARJA

Naravno nad gripo in viroze
PRIPOROČILA SV. HILDEGARDE

POMAGAJ SI SAM - edini pravi vodnik za preživetje!

TOREK, 24. november

- 00:00 Video strani
- 08:00 Jutranja telovadba
- 08:30 Kicar poje in igra, 2016
- 10:35 Gostilna Pr Francet
- 11:35 Koncert ans. Brloga, 1.del
- 13:10 Video strani
- 14:30 Italijanska trgovina - v živo
- 18:00 Državno srečanje OFS v Majšperku
- 20:00 Mi in zdravje - v živo
- 21:05 Koncert ans. Brloga, 1.del
- 23:00 Video strani

SREDA, 25. november

- 00:00 Video strani
- 08:00 Jutranja telovadba
- 08:30 120 let šolske stavbe Hajdina
- 10:00 Veseloigra - Dobri vojak Švejk
- 12:20 Video strani
- 14:30 Italijanska trgovina - v živo
- 18:00 Srečanje gasilskih zborov Slovenije
- 20:00 Spravilo koruze na Hajdini, 2008
- 20:45 Dvig novih zvonov na Hajdini
- 21:30 Večer ustvarjalnosti na Hajdini 2008
- 23:00 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

SIP TV

TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

ČETRTEK, 26. november

- 00:00 Video strani
- 08:00 Jutranja telovadba
- 08:30 Lepo je prepevati s prijatelji, Trn.vas
- 10:00 Koncert Karitas Ptuj, 2017
- 11:40 Otvoritev novih prostorov ZUDV
- 12:10 Video strani
- 14:30 Italijanska trgovina - v živo
- 16:00 Seja sveta Občine Lenart - v živo
- 18:00 Koncert Il divji, Divji večer
- 20:00 Pesmi srca - Koncert na prostem
- 22:10 Utrip Ormoža
- 23:20 Video strani

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov, ki so zaznamovali vas ali vaše bližnje, in si naročite arhivsko številko Štajerskega tednika zase ali jo kot izvirno in unikatno darilo podarite sorodniku, znancu!

Ker temelji prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tajništvo družbe Radio-Tednik Ptuj, tel. 02 749 34 10. Cena izvoda z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

Pro SIGMA PLUS[®]

ČISTILNE NAPRAVE in RABA DEŽEVNICE

PREDNOSTI ZA VAS:

- številni zadovoljni kupci,
- monolitna izvedba,
- 20 - letne izkušnje,
- poštena cena in kvaliteta,
- Made in Germany,
- do 35 let garancije.

✓

www.dezevnica.si
www.cistilne-naprave.si

SONČNA ELEKTRARNA ZA LASTNO RABO

PREDNOSTI ZA VAS:

- energetska neodvisnost,
- 10 - letne izkušnje,
- plačate le razliko med porabljeno in proizvedeno energijo,
- Made in EU,
- preprosta in hitra izvedba

✓

www.solarna-tehnologija.si

BREZPLAČNI TELEFON
080 88 55

Snemanje porok

BK

PRODUKCIJA

BK Produkcija
 Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
 info@bkprodukcija.si
 031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. Danilo Horvat, s. p., Moškanjci 1d. Tel. 051 667 170.

KMETIJSTVO

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterne za gnojeko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

NEPREMIČNINE

KUPIM traktorje Zetor, IMT, Deutz, Universal, Tomo Vinkovič in ostale v kateremkoli stanju ter vse kmetijske priklučke. Tel. 070 519 447.

NESNICE, rjave, grahaste in sussex, v 20. tednu, prodajamo, možnost dostave. Tel. 040 531 246. Rešek, Starše 23.

NA PTUJU damo v najem enosobno stanovanje, v celoti obnovljeno in popolnoma opremljeno (1. nadstropje). Tel. 031 438 573.

V KRAJU Lahonci prodamo vinogradniško parcelo s kletjo v velikosti 60 arov. Južna lega. Voda, internet, elektrika so že v kletih! Informacije na tel. 041 391 813.

*Tiho teče našega življenja reka,
tiho teče solza lepega spomina,
umre srce, a ostane bolečina
v srcu dragega in večnega spomina.*

OSMRTNICA

V 95. letu starosti je 16. 11. 2020 tiho zasypala naša draga mama

Agata Samastur

Od nje se bomo poslovili 26. 11. 2020 na pokopališču v Majšperku v ožjem družinskem krogu.
Hvala vsem, ki se boste na njo spomnili s prižgano svečko.

Njeni najdražji

PTUJSKA TELEVIZIJA PISANA • ZABAVNA • AKTUALNA

TOREK 24. november

7:30 Glasbena osmica (slo.)
8:00 Kuhinjica
8:25 Sportni klubi in društva
8:45 Obzornik TV Dravograd
9:30 Utrip Ormoža
11:15 Pomurski tednik
11:45 Cista umetnost - november
12:00 Ptujaska kronika
12:25 Pogled nazaj
12:45 Mura Raba, 5. del
13:10 Različni koraki, enake poti
14:20 Videostрани
17:35 Kuhinjica
18:00 Ptujaska kronika
18:25 Glasbena osmica (tuja)
18:55 Pogled nazaj
19:15 Cista umetnost - november
19:30 Sport(no): Katja Babič
20:00 Ptujaska kronika
20:25 Življenje skozi objektiv
21:00 Glasba za vse
21:30 Sport(no): Tamara Zidanišek
22:00 Ptujaska kronika
22:25 Dubioza kolektiv
00:20 Videostрани

ČETRTEK 26. november

7:30 Glasbena osmica (slo.)
8:00 Kuhinjica
8:25 Sportni klubi in društva
9:45 Dubioza kolektiv
11:20 Povabilo na kavo: Boris Krabonja
12:00 Ptujaska kronika
12:25 Cista umetnost - november, pon.
12:40 Mura Raba, 6. del
12:55 Pogled nazaj
13:15 Življenje skozi objektiv
13:50 Glasba za vse
14:25 Videostрани
17:35 Kuhinjica
18:00 Ptujaska kronika
18:25 Portal
18:35 Dubioza kolektiv S02E05
19:00 Glasba za vse
19:30 Pogled nazaj
19:50 Dok. film o dr. Ljudevitu Pivku
20:00 Ptujaska kronika
20:30 Glasbena osmica (tuja)
21:00 Cista umetnost - november
21:15 Življenje skozi objektiv
21:50 Kdo?
22:00 Ptujaska kronika
22:25 Ritem srca 2020
00:25 Videostрани

SREDA 25. november

7:30 Glasbena osmica (tuja)
8:00 Kuhinjica
8:25 Utrip Ormoža
10:00 Pomurski tednik
10:30 Obzornik TV Dravograd
11:15 Sportni klubi in društva
11:35 Mura Raba, 5. del
12:00 Ptujaska kronika
12:25 Pogled nazaj
12:45 Cista umetnost - november
13:00 Glasba za vse
13:30 Vstop ni prepovedan
14:15 Videostрани
17:30 Kuhinjica
18:00 Ptujaska kronika
18:25 Glasbena osmica (slo.)
18:55 Pogled nazaj
19:15 Življenje skozi objektiv
19:50 Arbitrium
20:00 Ptujaska kronika
20:25 Sportni klubi in društva
21:45 Cista umetnost - november
22:00 Ptujaska kronika
22:25 Lovca na vampirje »D«
00:10 Videostрани

Ptujaska televizija PetTV, T: 031 694 808, info@pettvizivn.si, www.pettv.si

*Za dobroto tvojih rok
ostala je beseda hvala,
ki v srcih bo ostala in večno lep spomin na Te!*

OSMRTNICA

Z globoko žalostjo sporočamo, da nas je v 84. letu nenadoma zapustil naš ljubi in skrben mož, ati in dedi

Peter Letonja

**IZ MAISTROVE ULICE 35
NA PTUJU**

Dragi pokojnik je bil upokojeni avtoprevoznik, uspešen kinolog in član Lovske družine Tomaž pri Ormožu. Od njega se bomo poslovili v najožjem družinskem krogu.

Žalujoči: žena Klotilda, sinova Aleksander in Peter z družinama ter hči Brigita s sinom Janom

*Vidim tvoj obraz,
slišim tvoj glas,
še korak nam je znan - zakaj?
Še solze lahko bolečino nam blažijo
in čudoviti spomin nate
za vedno v večnosti živijo.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, babice, prababice, sestre, tete in svakinje

Kristine Ljubec

IZ PTUJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in znancem za sveče in izrečene tolažilne besede.

Zahvaljujoči njeni najdražji

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

RAZBIJAČ
Kriminalno ozadje nasilnih protestov, s katerimi rušijo Janševo vladno

ALEKSANDRA PIVEC
Velika vrnitev padle političarke - kdo ji pripravlja stranko?

LARIS GAISSER
Analitik o tvegani kazinski igri Janeza Janše

ALENKA PUHAR
Publicistka o grozljivem blatenju literarnega zgodovinarja

IZ NOVE ŠTEVILKE

www.reporter.si

reda, 25. 11. 2020 ob 20.00
Studio 1, RTV Slovenija

KLIC DOBROTE

DOBRDELNI KONCERT ZA DRUŽINE V STISKI

Slišim te

TEDEN KARITAS, 23. do 29. 11. 2020

MALE OGLASE, OSMRTNICE, OBVESTILA IN RAZPISE LAHKO NAROČITE

ZA TORKOVO IZDAJO

DO PONEDELJKA ZJUTRAJ DO 9. URE

ZA PETKOVO IZDAJO

DO ČETRTEKA ZJUTRAJ DO 9. URE

majda.segula@radio-tednik.si, tel. 02 749 34 16 ali marjana.pihler@radio-tednik.si,
 tel. 02 749 34 10, za večje objave predhodno pokličite.

Štajerski TEDNIK

SREDA JE DAN ZA ZVEZDE

Vsako sredo

Zvezde

Štajerski **TEDNIK**
v digitalni knjižnici:
www.dlib.si

Na voljo mobilni aplikaciji

Radio Ptuj in Štajerski tednik

za iOS in Android naprave

NA VOLJO V

»Trajalo bo, preden zaostanek nadoknadimo«

Marsikateremu državljanu se je v teh dneh zastavilo vprašanje, kako se med nakupom moke ni mogoče okužiti, medtem ko se med nakupom nogavic lahko, ali da delovno aktivno prebivalstvo lahko opravlja delo v družbi sodelavcev, posameznik sam v frizerskem salonu pa ne sme sedeti ali kaj storiti, če se pokvari pralni stroj, bojler. No, vsaj slednjo dilemo je vlada minuli četrtek razrešila, ko je po enem tednu ponovno dovolila opravljati nujno servisno dejavnost.

Da je serviser v drugem valu epidemije nudil pomoč pri popravilu pomivalnega stroja po telefonu, nas je opozorila ena izmed bralk. Seveda je brez tega aparata bele tehnike mogoče (pre)živeti, kaj pa v primeru, da se pokvari pralni stroj, kuhalna plošča, bojler? Do minulega četrтка je veljalo, da serviserji ne smejo na teren. »Že ob prvi zaostritvi ukrepov pred mesecem dni servisna dejavnost ni bila med izjemami, kdor jo je izvajal, je kršil zakonodajo. Nato je vlada v vmesnem času drugega vala servisno dejavnost uvrstila med izjeme, ob zaostrovanju ukrepov pa ponovno prepovedala,« so pojasnili v podjetju Gorenje servis in izpostavili, da so drugačna pravila veljala pomladi, ko je bila kljub razglašeni epidemiji servisna dejavnost dovoljena.

Foto: Dreamstime/M24

Z gospodarskega ministrstva so sporočili, da nujne servisne storitve, popravila in vzdrževanje v objektu sodijo med izjeme.

Nezadovoljnih strank je veliko

Po enem tednu ponovne prepovedi delovanja pa so v Gorenje servis prejeli novo tolmačenje odloka

vlade, po katerem lahko ponovno začnejo opravljati nujna popravila pri strankah na domu. »Po tolmačenju ukrepov vlade lahko zdaj na servisnih enotah tudi odpremo

predajno mesto (prostor za predajo aparatov v servisiranje in njihov prevzem, ko so popravljeni) in spuščamo v to predajno mesto po eno stranko, ob obvezni upo-

rabi maske,« so dodali v Gorenje servis. A ta miš maš s prepovedmi in izjemami bo imel posledice. Kot ugotavljajo serviserji, imajo obilo nezadovoljnih strank, ki jim zaradi

Presoja o nujnosti storitve v rokah inšpektorjev?!

Za pojasnilo smo se obrnili tudi na vladajoče in z gospodarskega ministrstva so sporočili, da odlok, ki začasno prepoveduje ponujanje in prodajanje blaga in storitev, potrošnikom dovoljuje nekatere izjeme, ki so nujno potrebne za zagotavljanje osnovnih potreb družbe oziroma so pomembne za zagotavljanje varnosti in zdravja. Med te izjeme sodijo tudi nujne servisne storitve, to je popravilo tistih gospodinskih aparatov, ki so nujni za ohranjanje zdravja posameznika (npr. štedilnik, pečica, hladilnik, pralni stroj) oziroma popravila in vzdrževanje v objektu (npr. popravila ogrevanja, vodovoda, odtokov, električnih inštalacij, prezračevanje itd.), so pojasnili. Dodali so še: »Če potrošnik oceni, da je njegov primer tako nujen in izreden, da sodi pod zgoraj navedeno izjemo, potem je to razlog za nujno izvedbo opisanih del. Opozorjamo pa, da v primeru inšpekcijskega nadzora inšpektorji popolnoma samostojno in neodvisno presojujejo ter odločajo o ne/ spoštovanju določb iz zgoraj navedenega odloka.«

prepovedi niso smeli pomagati. Ne razumejo namreč, zakaj se jim ni dovolilo delo, seveda ob upoštevanju zaščitnih ukrepov, vsaj za nujne izdelčne skupine (zamrzovalniki, hladilniki, kuhalni aparati, pralni

stroji, bojlerji). Tako se jim je sedaj nabralo precej servisnih zahtevkov. »Vse bomo poskusili rešiti čim prej, a bo zagotovo trajalo, preden ta zaostanek nadoknadimo.«

Mojca Vtič

EU, Slovenija • Ni dokazov, da bi se novi koronavirus prenašal s hrano

Mleko z okuženih kmetij je užitno

Čeprav spomladi skoraj ni bilo primera, da bi se z novim koronavirusom okužili tudi na slovenskih kmetijah, v jesenskem valu, ko je covid-19 siloviteje zaokrožil med populacijo, tudi kmetom ni prizaneseno.

Na nekaterih kmetijah zaradi okužb in obolenosti zato že prihaja do težav pri vsakdanjih opravilih; ker je glavčina poljedelskih del zaključena in pridelki pospravljeni, so najbolj na udaru živinorejske kmetije. Tam namreč primanjkuje zdrave delovne sile, kar pa kmetje za zdaj še nekako rešujejo, tudi s sosedsko pomočjo. Se pa ob okužbah poraja dilema, ali je treba na primer mleko in meso v izogib širjenja okužb na kmetijah, ki so v karanteni, zavreči oziroma uničiti.

Na Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije pravijo, da nikakor ne.

»Po navedbah Evropske agencije za varno hrano (EFSA) namreč ni nobenega dokaza, da bi se koronavirus prenašal s hrano. Tako vsaj kažejo izkušnje iz prejšnjih, sorodnih koronavirusov, kot sta sars in mers. S tem se strinjajo tudi pri Nemškem zveznem inštitutu za oceno tveganj (BfR), kjer z raziskavo dokazujejo, da takih primerov ni. Prav tako ni znanih poročil o drugih koronavirusnih okužbah s hrano. Torej je hrana z okuženih kmetij normalno užitna.«

Novega koronavirusa pa niso odkrili niti v pitni vodi. Čeprav lah-

Foto: Dreamstime/M24

Na vprašanje, ali je treba mleko z okužene kmetije zavreči, na Evropski agenciji za varno hrano pravijo, da nikakor ne, saj ni nobenega dokaza, da bi se koronavirus prenašal s hrano.

ko ta ostane kratek čas aktiven v vodi, navaja EFSA, je voda, ki jo pijemo iz pipe, varna, saj je verjetnost okužbe od vira vode do pipe skoraj nična. Pri čemer pa je seveda pomembno, da uporabljamo čiste kozarce in imamo čiste roke. Morebitno prisotnost virusa uniči tudi temperatura pri pomivanju posode v pomivalnem stroju. Pri pripravi hrane velja upoštevati visoko raven higiene živil in poskrbeti za splošno higieno v gospodinjstvu, kar Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) priporočata tudi sicer. Tako naj bosta surovo sadje in zelenjava pred zaužitjem temeljito oprana, meso dobro prekuhano ali prepečeno, pozorni pa moramo biti, da ne pride do križne kontaminacije med surovimi in že pripravljenimi živili. Površine, ki se jih v stanovanju pogosto dotikamo, večkrat očistimo.

Senka Dreu

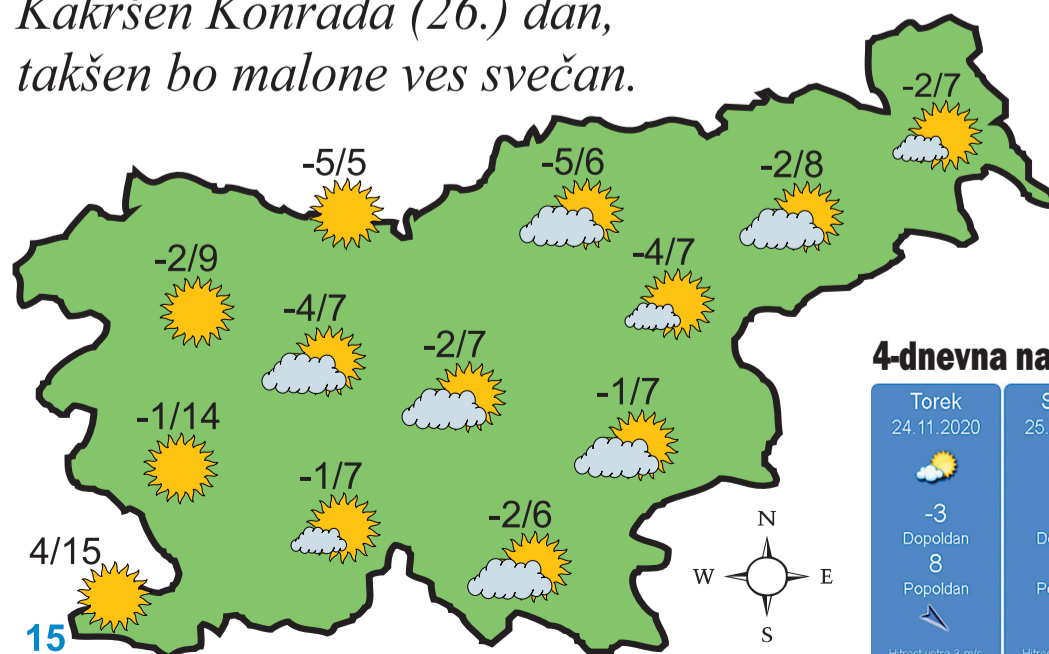
Malo možnosti za okužbo preko embalaže

Marsikdo zato vse nakupljeno v trgovini razkuži; tudi zaradi nasvetov v prvem valu epidemije, ko so strokovnjaki o virusu vedeli še zelo malo. Takrat se je, spomnimo, govorilo, da se virus na predmetih zdrži še dolge ure, različno od materiala do materiala. Nedavno pa so iz Evropske agencije za varno hrano (EFSA) sporočili, da je možnost okužbe rok zelo majhna oziroma da je možna le v kratkem času po tem, ko je prišlo do okužbe in kontaminacije. Bolj opozarjajo na naše vedenje v trgovinah, kjer največje tveganje za prenos virusne okužbe predstavlja stik s ljudmi in dotikanje površin, kot so tehtnice, nakupovalne košarice, gumbi dvigal in podobno.

Rojstva: Katarina Mikša, Maistrova ulica 2, Rogatec – deček Liam; Teja Kovačič, Sestrže 23, Majšperk – deček Erazem; Andreja Jerenec, Kokolova ulica 8, Ptuj – deček Kevin; Mihaela Sramel, Bobovo pri Šmarju 25b, Šmarje pri Jelšah – deklica Tara; Katja Jurše – deklica; Karmen Krajnc – deček Tim; Cinthia Bautista Morales – deček Dante; Aleksandra Emeršič – deček Leo.

Poroka – Ptuj: Mihael Molnar, Ptuj, Ul. 5. Prekomorske 1, in Ania Delhi Gonzalez Torres, Mehika, Blvd. Valsequillo 8337-40, Fracc. Las Glorias C.P. 72590 Puebla.

Kakršen Konrada (26.) dan, takšen bo malone ves svečan.

Danes bo na Primorskem pretežno jasno s šibko burjo. Drugod bo predvsem jutraj in dopoldne precej nizke oblačnosti, nato se bo večinoma zjasnilo. Najnižje jutranje temperature bodo od -5 do 0, ob morju okoli 4, najvišje dnevne od 5 do 9, na Primorskem do 15 °C. V sredo bo povečini jasno, po nižinah v notranosti bo megla ali nizka oblačnost.

4-dnevna napoved za Podravje

Torek 24. 11. 2020	Sreda 25. 11. 2020	Četrtek 26. 11. 2020	Petek 27. 11. 2020
-3	-5	-4	-2
Dopoldan	Dopoldan	Dopoldan	Dopoldan
8	5	2	2
Popoldan	Popoldan	Popoldan	Popoldan
Hlrost. vetra 3 m/s	Hlrost. vetra 3 m/s	Hlrost. vetra 3 m/s	Hlrost. vetra 3 m/s

Vir: ARSO